

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Změny daňového zatížení pro osoby samostatně výdělečně činné mezi lety
2015 až 2017

Changes of Tax Burden for Self-employed Persons in Years
from 2015 to 2017

Student: Hana Hartmannová

Vedoucí bakalářské práce: prof. Ing. Jan Široký, CSc.

Ostrava 2019

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a daní

Zadání bakalářské práce

Student: **Hana Hartmannová**

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně

Téma: Změny daňového zatížení pro osoby samostatně výdělečně činné
v letech 2015 až 2017
Changes of Tax Burden for Self-employed Persons in Years
from 2015 to 2017

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Základní pojmy z oblasti daňové soustavy České republiky
  3. Přehled nejvýznamnějších změn v daních z příjmů, zdravotním a sociálním pojištění
  4. Kvantifikace změn odvodového zatížení na modelovém příkladu
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- ČERVINKA, Tomáš. *Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců a OSVČ s komentářem a příklady 2018*. 9. vyd. Olomouc: ANAG, 2018. 167 s. ISBN 978-80-7554-130-7.
- VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. vyd. Praha: 1. VOX, 2018. 404 s. ISBN 978-80-87480-63-2.
- ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných s komentářem a příklady k 1. 1. 2018*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2018. 159 s. ISBN 978-80-7554-127-7.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Jan Široký, CSc.**

Datum zadání: 23.11.2018

Datum odevzdání: 10.05.2019

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně. Přílohy jsou tiskopisy daňových příznání převzaty z webových stránek MFČR, které jsem samostatně vyplnila.

V Ostravě dne 6. 4. 2019

Hana Hartmannová

Obsah

1	Úvod.....	6
2	Základní pojmy z oblasti daňové soustavy České republiky	7
2.1	Podnikatel	7
2.2	Příjmy ze samostatné činnosti	7
2.3	Živnostenské podnikání	8
2.3.1	Subjekty oprávněné provozovat živnost	8
2.3.2	Podmínky provozování živnosti	8
2.3.3	Živnostenské oprávnění	8
2.3.4	Druhy živností.....	9
2.4	Daň.....	10
2.4.1	Funkce daní.....	10
2.4.2	Prvky daně	11
2.5	Daňový systém České republiky	12
2.5.1	Daň z nemovitých věcí	13
2.5.2	Daň z nabytí nemovitosti	14
2.5.3	Zákon o dani z hazardních her	15
2.5.4	Daň silniční	15
2.5.5	Daň z přidané hodnoty	17
2.5.6	Spotřební daně	21
2.5.7	Energetické daně.....	23
2.6	Dílčí shrnutí	24
3	Přehled nejvýznamnějších změn v daních z příjmů, zdravotním a sociálním pojištění .	25
3.1	Poplatník daně z příjmů fyzických osob.....	25
3.2	Předmět daně z příjmů fyzických osob.....	25

3.3	Osvobození od daně.....	26
3.4	Základ daně.....	27
3.4.1	Příjmy ze závislé činnosti	28
3.4.2	Příjmy ze samostatné činnosti.....	29
3.4.3	Příjmy z kapitálového majetku	31
3.4.4	Příjmy z nájmu.....	32
3.4.5	Ostatní příjmy	32
3.5	Nezdanitelná část základu daně	33
3.5.1	Bezúplatná plnění	33
3.5.2	Úroky z hypotečního úvěru.....	33
3.5.3	Pojistné na penzijní pojištění	34
3.5.4	Pojistné na soukromé životní pojištění	34
3.6	Sazba daně z příjmu pro fyzické osoby a solidární zvýšení daně	35
3.7	Slevy na dani	35
3.8	Daňové přiznání.....	37
3.9	System sociálního pojištění v České republice.....	38
3.9.1	Pojistné na sociální zabezpečení.....	39
3.9.2	Poplatníci	41
3.9.3	Pojistné pro OSVČ.....	41
3.9.4	Odvody pojistného	43
3.10	Veřejné zdravotní pojištění	43
3.10.1	Účast na zdravotním pojištění.....	44
3.10.2	Plátcí pojistného.....	45
3.10.3	Povinnosti OSVČ.....	46
3.10.4	Výpočet pojistného pro OSVČ	46

3.11	Dílčí shrnutí	47
4	Kvantifikace změn odvodového zatížení na modelovém příkladu	48
4.1	Popis fiktivní osoby	48
4.2	Daně z příjmů fyzických osob	48
4.3	Silniční daň	51
4.4	Odvody na sociální pojištění a zdravotní pojištění	51
4.5	Shrnutí daňové zátěže	53
4.6	Model daně z příjmů fyzických osob	55
4.7	Dílčí shrnutí	57
5	Závěr	58
	Seznam použité literatury	60
	Seznam zkratk	63
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Daně se staly součástí lidské společnosti do takové míry, že si jich její členové často ani nevšimnou. Obklopují občany při nejběžnějších činnostech jako je nakupování jídla, čerpání benzínu, nebo práce. Jsou součástí lidské kultury již od starověku, a přestože jsou nejcitelněji znát na výplatní pásce, týkají se všech mnohem více, než si lidé dokáží sami připustit.

Daňový systém je poměrně složitý a velmi často upravován, od pozměnění jednotlivých paragrafů po přidání či úplné zrušení daně. Neustálé změny mohou působit složitě, a dokáží zmást nejen širokou veřejnost.

Cílem této práce je zachytit změny daní z příjmů, změny v povinném sociálním a zdravotním pojištění a dopad těchto změn na daňovém zatížení osoby samostatně výdělečně činné, za období od roku 2015 do roku 2017. K dosažení cíle budou využity metody analýzy, komparace a syntézy. Tato práce si neklade za cíl porovnávat daňovou soustavu České republiky a jinými státy ani hledat způsoby jejího vylepšení.

První část bakalářské práce je věnována základním pojmům. Budou zde vysvětleny pojmy podnikatel, živnostenské podnikání, funkce daní a jejich charakteristika. Dále se také zaměří na daňovou soustavu České republiky, její členění a na charakterizování jednotlivých daní. Zejména daně z nemovitých věcí, silniční daně a daně z přidané hodnoty.

Druhá kapitola se bude zabývat příjmy fyzických osob, jednotlivými daněmi z příjmů. Bude zde popsán předmět daně a příjmy, které jsou od daně osvobozeny. Dále také, jakým způsobem se stanoví základ daně a možnosti při dosažení ztráty. Zmíněny budou možnosti daňové optimalizace pomocí nezdanitelných částí základu daně a daňových slev. Cílem této kapitoly je poukázat na změny, které proběhly od roku 2015 do roku 2017.

Stejná část bude věnována zdravotnímu a sociálnímu pojištění a bude se zabývat změnami provedenými v období 2015 až 2017.

V poslední části bude proveden výpočet daně pro fiktivní osobu samostatně výdělečně činnou. Dle výpočtů daně za jednotlivé roky bude analyzováno, jakým způsobem změny ovlivnily daňovou zátěž této osoby.

Je vhodné také napsat, že tato práce bude pohlížet na povinné a sociální a zdravotní pojištění jako na daň. Důvodem je usnadnění analýzy, protože práce si klade za cíl pojmut veškeré odvody státu. Dalším důvodem je fakt, že tato pojištění mají některé charakteristické prvky daně.

Práce vychází z legislativy účinné k 31. 12. 2017 a byla dána k vazbě dne 10. 4. 2019.

2 Základní pojmy z oblasti daňové soustavy České republiky

V této kapitole budou vymezeny základní pojmy, kterými se bude tato práce dále zabývat. Značná část této kapitoly je zaměřená na daňovou soustavu České republiky. Tato část je čistě teoretická.

2.1 Podnikatel

V zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“) je podnikatel definován jako ten „...*kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.*“

Za podnikatele se také považuje osoba zapsaná v obchodním rejstříku, bez ohledu, jestli činnost vykonává. Dále se má za to že, podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona¹.

Podnikatel se může rozhodnout podnikat podle dvou právních forem, jako fyzická, nebo právnická osoba. Toto rozhodnutí je na začátku podnikání velmi důležité, protože každá forma má jiná práva a povinnosti, kterými se musí řídit.

Tato práce se bude zabývat hlavně fyzickými osobami.

Fyzické osoby, které mají příjem z podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti, označujeme jako osoby samostatně výdělečně činné, dále jen zkráceně OSVČ.

2.2 Příjmy ze samostatné činnosti

Příjmy ze samostatné činnosti definuje §7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“).

Mezi tyto příjmy patří²:

- a) příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- b) příjem ze živnostenského podnikání,
- c) příjem z jiného podnikání, ke kterému je třeba podnikatelské oprávnění podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku,
- d) příjem z poskytnutí autorských práv, práv z průmyslového vlastnictví, a to včetně příjmu z vydávání a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,

---

¹ Podle § 421 OZ.

² Podle § 7 ZDP.

- e) příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
- f) příjem z výkonu nezávislého povolání (např. spisovatel, herec, hudebník).

2.3 Živnostenské podnikání

Živnostenské podnikání upravuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „ZŽP“, kde je živnost definována jako „...*soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.*“

2.3.1 Subjekty oprávněné provozovat živnost

Oprávnění může získat fyzická nebo právnická osoba, která splňuje podmínky stanovené tímto zákonem.

Cizinci, kteří nemají bydliště v ČR a zahraniční fyzické osoby, které nemají sídlo v České republice, mohou provozovat živnost za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako česká osoba, pokud zákon neukládá jinak.

2.3.2 Podmínky provozování živnosti

Fyzické osoby musí mít plnou svéprávnost a bezúhonnost, aby mohly získat všeobecné podmínky pro provozování živnosti.

Za bezúhonnou osobu se nedá považovat osoba, která byla pravomocně odsouzená za úmyslně spáchaný trestný čin, který souvisel s podnikáním.

Bezúhonnost je prokázána výpisem z evidence Rejstříku trestů.³

Zvláštními podmínkami pro provozování živnosti je odborná praxe nebo jiná způsobilost.⁴

2.3.3 Živnostenské oprávnění

Oprávnění provozovat živnost vzniká fyzickým osobám s ohlašovací živností od dne ohlášení. U koncesovaných živností dnem nabytí právní moci rozhodnutím o udělení koncese. Podnikatel své oprávnění prokazuje výpisem z živnostenského rejstříku nebo pravomocným rozhodnutím o udělení koncese.

---

³ Podle § 6 ZŽP.

⁴ Podle § 7 ZŽP.

2.3.4 Druhy živností

V České republice rozlišujeme několik druhů živností:

- Ohlašovací,
  - Živnosti řemeslné,
  - Živnosti vázané,
  - Živnost volná,
- Koncesované.

Živnosti řemeslné

V Příloze 1 ZŽP podnikání je uvedeno, že mezi tyto živnosti patří např. řeznictví a uzenářství, mlékárenství nebo hodinářství.

K těmto činnostem je zapotřebí odborné vzdělání v oboru. Odborná způsobilost se prokazuje dokladem o řádném ukončení studia v příslušném oboru.

Živnosti vázané

Tyto živnosti jsou vyjmenovány v Příloze 2 ZŽP. Patří mezi ně například geologické práce, oční optika, projektová činnost ve stavbě, činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence. V příloze je také ke každé profesi vypsána požadovaná odborná způsobilost. Většinou se vztahuje na odborné vzdělání nebo rekvalifikaci, v některých případech i určitou délku praxe.

Živnosti volné

Pro volné živnosti stačí splňovat všeobecné podmínky pro udělení živnosti, nevyžadují prokázání předchozího vzdělání ani praxi.

Předmětem podnikání je z pravidla výroba, obchod a služby. Do této skupiny je řazena široká škála profesí, některé z nich jsou vyjmenovány v Příloze č. 4 ZŽP.

Živnosti koncesované

Seznam živností koncesovaných najdeme v příloze č. 3 ZŽP.

Mezi koncesované živnosti patří např. činnosti spojené s výrobou a úpravou lihu, výzkumem a vývojem výbušnin a munice, výrobou a zpracováním paliv, maziv a pohonných hmot.

2.4 Daň

Daně představují příjmovou stranu veřejného rozpočtu. Lze je charakterizovat jako povinné, zákonem stanovené platby, které jsou nenávratné, neekvivalentní a zpravidla neúčelové. Nenávratností je myšleno, že platba se nevrací subjektu zpět a nevzniká ani konkrétní nárok na protihodnotu. Vlastnosti daní je i neekvivalence. Neekvivalence znamená, že neexistuje poměr ani vztah mezi dílem, jakým se osoba podílí na veřejných příjmech, a množstvím spotřebovaných veřejně financovaných statcích nebo výdajích veřejného rozpočtu. Nikdo také neví, co bude z těchto prostředků financováno, a z tohoto důvodu jsou daně označovány jako neúčelové⁵.

2.4.1 Funkce daní

V moderním pojetí jsou daně představovány i jako nástroj ekonomické politiky státu s řadou funkcí:

- fiskální,
- redistribuční,
- alokační,
- stimulační, a
- stabilizační.

Hlavní funkcí daní je funkce fiskální, tj. schopnost naplnit veřejný rozpočet.

V tržní společnosti rozdělení důchodů není rovné a společnost s tímto rozdělením nemusí souhlasit. Jedním z nástrojů pro vyrovnání rozdílů mohou být také daně, díky jejich redistribuční funkci. V praxi stát zatíží vyšší daní obyvatele s vyššími příjmy a pomocí transferových plateb zvýší důchody chudším občanům.

Alokační funkce daně se snaží napravit chyby v tržním mechanismu a pomáhá státu docílit optimálnímu rozvoji společnosti. Například může stát podporovat vůli občanů, aby si šetřili na stáří (doplňkové penzijní spoření) tím, že část sumy, kterou vloží na pojištění, mohou uplatnit jako odpočet ze základu daně. Problematikou odpočtů ze základu daně a daňových slev se tato práce bude zabývat v další kapitole.

Daně se obecně vnímají jako něco negativního a cílem každého subjektu je mít co nejmenší daňovou povinnost. Z tohoto důvodu stát, pomocí různých daňových úspor a výhod, stimuluje subjekty k činnosti, kterou stát vnímá pozitivně. Může se jednat o vytvoření nových pracovních

---

⁵ Podle VANČUROVÁ, LÁCHOVÁ (2018).

míst, nebo investic do nových technologií. Na druhou stranu negativní stimulací, např. vysokým zdaněním tabákových výrobků a alkoholu, se stát snaží regulovat spotřebu, která je dle odborníků nebo společnosti škodlivá.

Stabilizační funkce je často opomíjenou složkou daní. Daně mohou zmírnit výkyvy ekonomického cyklu, pokud v období růstu daně odčerpávají vyšší díl, aby se mohly vytvořit rezervy pro období recese.

2.4.2 Prvky daně

Při stanovení daně je třeba definovat, kdo má být daní zatížen, co má být zdaněno a v jaké výši, a také kdy budou daně vybrány. Pro toto definování slouží prvky daně, jako „ ...jsou:

- *daňový subjekt,*
- *předmět daně,*
- *osvobození od daně,*
- *základ daně,*
- *odpočty od základu daně,*
- *sazba daně,*
- *slevy na dani.*⁶

Daňovými subjekty nazýváme osoby, kterých se daně dotýkají. Jedná se o poplatníka a plátce. Plátce daně je fyzická nebo právnická osoba která zodpovídá za to, že daň je vypočítána, vybrána a odvedena správci daně. Zatím co poplatník je fyzická nebo právnická osoba jejíž příjmy, majetek nebo činnost podléhá zdanění.

Předmět daně představuje veličina, ze které se daň vybírá. Nejčastěji se rozdělují do čtyř skupin: na hlavu, majetek, důchod a spotřebu.

Osvobození od daně se používá pro lepší definování, co daň zatěžuje a vyjmenovává části předmětu daně, které dani nepodléhá. S tím souvisí i pravidlo které říká, že na tyto aktivity nelze uplatnit výdaje a s ní související ani daňovou ztrátu.

Základ daně „...je předmět daně vyjádřený v měrných jednotkách a upravený podle zákonných pravidel.⁷“ Základ daně je vyjadřován ve fyzikálních jednotkách nebo v hodnotovém vyjádření v Kč v české daňové soustavě.

---

⁶ Podle VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2018, s. 13).

⁷ Podle VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2018, s. 20).

Odpočty od základu daně snižují základ daně. Mají stimulační funkci a z pravidla se snaží zohlednit sociální pozici poplatníka, například invaliditu. Některé motivují poplatníka k jednání, které je společensky žádoucí.

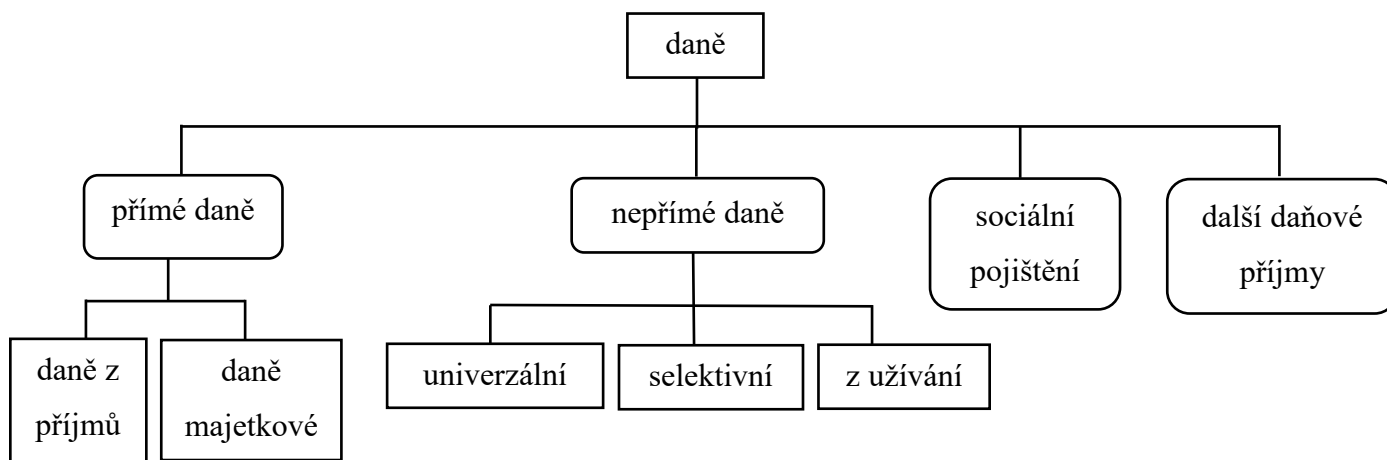
Podle typu základu daně se odvozuje i daňová sazba, ta představuje algoritmus, díky kterého se z upraveného základu daně vypočítá základní částka daně. Tuto částku se ještě možné snížit o daňovou slevu.

2.5 Daňový systém České republiky

V České republice se rozdělují daně na přímé a nepřímé, což ilustruje obr. 2.1. Přímé daně zatěžují příjmy (důchody) a majetek. Poplatníka lze dohledat díky daňovému priznání.

Naopak nepřímé daně jsou méně viditelné. Jsou zahrnuty v cenách zboží a výrobků, které jsou nakupovány, a tím nelze určit, kdo přesně tuto daň platí.

Obr.2.1 Daňový systém České republiky⁸

Daň dědická (zákon č. 357/1992 Sb.) a daň darovací (zákon č. 357/1992 Sb.) jsou od 1. 1. 2014 zahrnuty do daní z příjmů⁹.

⁸ Zdroj: Vlastní zpracování dle VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2018).

⁹ Podle DUŠEK (2017).

2.5.1 Daň z nemovitých věcí

Zákon České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDNV“) upravuje daň z pozemku a daň ze staveb a jednotek.

Daň z pozemku

Předmětem daně z pozemku jsou pozemky na území České republiky evidované v katastru nemovitostí¹⁰. Poplatníkem daně je vlastník pozemku. U pronajatých pozemků je to nájemce nebo pachtýř. Základ daně je daný podle typu pozemku, což ukazuje tabulka 2.1.

Tab. 2.1 Základ daně z pozemku¹¹

Typ pozemku	Základ daně
Orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalých porostů	Cena půdy · výměra pozemku v m ²
Hospodářské lesy, rybníky s intenzivním chovem ryb	Cena pozemku · výměra pozemku v m ² Nebo výměra pozemku v m ² * 3,80 Kč
Ostatní pozemky	Výměra pozemku v m ²

Sazba daně je stejně jako základ daně dána typem pozemku. Sazbou je procento nebo koruny na m². Sazba stavebních pozemků se navíc násobí koeficientem podle počtu obyvatel.

Daň ze staveb a jednotek

Tato daň se týká dokončených nebo užívaných staveb a jednotek. Poplatníkem je zde stejně jako u daně z pozemku vlastník. V případě nájmu se jedná o nájemce nebo pachtýře.

Základem daně staveb je výměra zastavěné plochy v m². Pro jednotky je to výměra podlahové plochy v m². Jednotky v budově bytového domu se základ daně násobí koeficientem 1,22. V ostatních případech je to koeficient 1,20.

Sazbou daně jsou koruny za m² podle toho, o jaký typ stavby se jedná. I zde se sazba násobí koeficientem podle počtu obyvatel.

Každá obec může vydat závaznou vyhlášku, kde stanoví místní koeficient ve výši 2, 3, 4, nebo 5. Tento koeficient násobí daň poplatníka.

¹⁰ Podle § 2 odst.1 ZDNV.

¹¹ Zdroj: Vlastní zpracování podle ZDNV.

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Pokud došlo ke změně, je poplatník povinen podat daňové přiznání do 31. ledna.

2.5.2 Daň z nabytí nemovitostí

Tato daň patří mezi relativně nové daně. Platí od 1. 1. 2014 a je upravena Zákonným opatřením Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZoS DNNV“).

Předmětem této daně je úplatou nabytí vlastnického práva k nemovité věci nacházející se na území ČR.

Poplatníkem této daně je ten, kdo převádí vlastnické právo koupí nebo směnou. Ve smlouvě může být dohodnuto, že poplatníkem je nabyvatel nemovitosti. Nabyvatel se stává poplatníkem také v ostatních případech, například nabytí stavby, která je součástí práva stavby¹².

Základem daně je nabývací hodnota snižená o uznatelný výdaj¹³.

Nabývací hodnotou může být sjednaná cena, srovnávací daňová hodnota, zjištěná cena nebo zvláštní cena. Tyto ceny jsou stanoveny ke dni nabytí vlastnického práva. Srovnávací daňová hodnota byla vytvořena pro omezení daňových úniků a rovná se 75 % ceny znaleckého posudku nebo směrné hodnoty stanovené správcem daně. Směrná hodnota je ovlivněna faktory, jako je poloha nemovitosti, její stav nebo stáří¹⁴.

Uznatelným výdajem je odměna a náklady prokazatelně zaplacené poplatníkem znalci za znalecký posudek určující zjištěnou cenu¹⁵.

Při výpočtu se základ daně zaokrouhluje na stokoruny nahoru. Sazba daně činí 4 %. Daňové přiznání je třeba dodat nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém bylo v katastru nemovitostí proveden vklad vlastnického práva k nemovitosti, právo stavby nebo správy svěřeneckého fondu¹⁶.

---

¹² Podle § 1 ZoS DNNV.

¹³ Podle § 10 ZoS DNNV.

¹⁴ Podle VANČUROVÁ, LÁCHOVÁ (2016).

¹⁵ Podle § 24 ZoS DNNV.

¹⁶ Podle § 32 ZoS DNNV.

2.5.3 Zákon o dani z hazardních her

Tento zákon nabyl účinnosti 1. ledna 2017.

Poplatníkem daně je držitel základního povolení dle zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDHH“), nebo ten, kdo provozuje hazardní hru, ke které je potřeba toto povolení. Předmětem daně je provozování hazardní hry na území ČR, pokud se tato hra musí ohlásit nebo je třeba povolení podle zákona.

Základem daně je součet dílčích základů daně. Dílčí základ daně tvoří částka, o kterou úhrn přijatých a nevrácených vkladů převyšuje úhrn vyplacených výher.

Tab. 2.2 představuje výčet dílčích základů daně a sazeb daně k dílčímu základu daně.

Tab. 2.2 Dílčí základy daně a sazba daně¹⁷

Dílčí základ daně	Sazba daně
z loterie	23 %
z kurzových sázek	
totalizátorové hry	
z binga	35 %
z technické hry	
z živé hry	23 %
z tomboly	
z turnaje malého rozsahu	

Celková daň z hazardních her se vypočítává jako součet dílčích daní. Dílčí daň je součin základu daně zaokrouhleného na stokoruny nahoru a sazby pro určitý dílčí základ daně. Minimální dílčí daň je 9 200 Kč.

Zdaňovacím obdobím u této daně je kalendářní čtvrtletí.

2.5.4 Daň silniční

Silniční daň se týká silničních motorových vozidel a jejich přípojných vozidel registrovaných v České republice, která jsou používána k podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti. Tato daň je upravena zákonem České národní rady č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZDS“).

¹⁷ Zdroj: Vlastní zpracování dle ZDHH.

Od této daně jsou osvobozená vozidla s elektrickým pohonem, hybridním pohonem a vozidla, která kombinují spalovací motor a elektromotor. Dále také vozidla používající jako palivo ropný plyn (LPG) nebo stlačený zemní plyn (CNG)

Poplatníkem daně je:

- provozovatel vozidla, který je zapsán v technickém průkazu,
- uživatel vozidla,
- zaměstnavatel, pokud vyplácí cestovní náhrady zaměstnancům za použití osobního automobilu.

Základem daně pro osobní auta je zdvihový objem motoru v cm^3 , kromě automobilu s elektrickým motorem. V případě že má vozidlo návěsy, je základem daně součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u návěsů. U ostatních vozidel je základem největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav¹⁸.

Sazba daně je v zákoně dána ročně. Sazba pro zdvihové motory se pohybuje od 1200 Kč až po 4200 Kč. Tab. 2.3 představuje závislost objemu motoru a výši roční sazby.

Tab. 2.3 Roční sazba pro zdvihové motory v závislosti na objemu motoru¹⁹

Objem motoru	Roční sazba
Do 800 cm^3	1 200 Kč
Nad 800 cm^3 do 1250 cm^3	1 800 Kč
Nad 1250 cm^3 do 1500 cm^3	2 400 Kč
Nad 1500 cm^3 do 2000 cm^3	3 000 Kč
Nad 2000 cm^3 do 3000 cm^3	3 600 Kč
Nad 3000 cm^3	4 200 Kč

Při určení roční sazby daně podle počtu náprav je třeba vědět, kolik má vozidlo náprav, a jaká je její největší povolená hmotnost.

Záloha daně se vypočítá jako násobek 1/12 roční sazby daně za každé vozidlo a počet kalendářních měsíců, ve kterých byly použity k podnikání.

Pokud zaměstnavatel platí cestovní náhrady zaměstnanců za použití osobního automobilu, je možné použít sazbu daně 25 Kč za každý den použití automobilu.

¹⁸ Podle § 5 ZDS

¹⁹ Vlastní zpracování podle ZDS.

Snížení sazby platí pro vozidla, která jsou poprvé registrována. Prvních 36 měsíců je snížení o 48 %, pro dalších 36 měsíců (do 6 let od první registrace) je snížení 40 % a za dalších 36 měsíců (do 9 let od první registrace) je snížení 25 %. Pokud ale bylo vozidlo poprvé registrováno před 31. prosincem 1989, zvyšuje se sazba daně o 25 %.

Slevu na dani mohou uplatnit vozidla, která jsou používána pro účely kombinované dopravy. To znamená, že během přepravy zboží v jedné jednotce (kontejneru) je využita železnice nebo vnitrozemní vodní cesta, která přesahuje 100 km vzdušnou čarou, a pokud její počáteční nebo konečný úsek tvoří přeprava po pozemní komunikaci. Výši slevy určuje počet uskutečněných jízd v kombinované dopravě. Počet jízd a procentuální slevu znázorňuje Tab. 2.4.

Tab. 2.4 Počet jízd a slevy²⁰

Počet jízd	Sleva
31- 60	25 %
61- 90	50 %
91-120	75 %
Nad 120	90 %

Vozidlo, které je používáno pouze k přepravě v počátečním nebo konečném úseku kombinované dopravy, dosáhne slevy 100 %.

Zálohy na silniční daň jsou placeny čtvrtletně, do 15. dne následujícího měsíce po konci čtvrtletí. Pouze v posledním čtvrtletí roku je záloha placena pouze za říjen a listopad, se splatností zálohy do 15. prosince. Daňové přiznání je možné podat nejpozději 31. ledna následujícího daňového období. Do stejného data je zapotřebí uhradit rozdíl mezi celkovou daňovou povinností a zaplacenými zálohami²¹.

2.5.5 Daň z přidané hodnoty

Se vstupem České republiky do Evropské unie, 1. 5. 2014, vyšel v platnost zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o DPH)²². Jedná se o povinnou daň členských států Evropské unie.

²⁰ Vlastní zpracování podle ZDS.

²¹ Podle HAKALOVÁ, PŠENKOVÁ (2016).

²² Podle PITNER, BENDA (2016).

Principem DPH je zdanění přidané hodnoty, která se na daném stupni zpracování vytvoří, nikoli celý obrat.

Předmětem daně je²³:

- dodání zboží za úplatu osobou povinné k dani při uskutečňování ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku,
- poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku,
- pořízení zboží z jiného členského státu,
- pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu,
- dovoz zboží, které má místo plnění v tuzemsku.

Zkráceně lze říci, že předmětem daně jsou plnění, která jsou uskutečněná za úplatu, místo plnění se nachází v tuzemsku a jsou prováděna osobou povinnou k DPH.

Za osobu povinnou k dani se považuje každá osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomickou činnost, bez ohledu, kde se nachází sídlo osoby. Touto osobou je také právnická osoba, která nebyla založena za účelem podnikání, ale ekonomickou činnost provozuje. Ekonomickou činností je myšlena soustavná činnost výrobců, obchodníků, osob poskytující služby a také činnost vykonávána dle zvláštních předpisů např. umělecká, literární, vědecká, a nezávislá činnost např. lékařů, architektů, právníků²⁴.

Všechny osoby povinné k dani nejsou automaticky plátcem daně. Tou se stává osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, která za 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhla obrat 1 000 000 Kč.²⁵ Tyto osoby jsou povinny se registrovat do 15. dne od skončení kalendářního měsíce, ve kterém byl obrat překročen²⁶. K registraci se osoba může rozhodnout i dobrovolně. Osoba registrovaná k dani má právo na odpočet daně.

Identifikovaná osoba je osoba povinná k dani, která se nestala plátcem daně, ale má povinnost platit daň z plnění uskutečněné s členskými státy Evropské unie²⁷. Identifikovanou osobou se stává v den přijetí plnění za poskytnuté služby, dodání zboží s instalací nebo montáží,

---

²³ Podle § 2 zákona o DPH.

²⁴ Podle PITNER, BENDA (2016).

²⁵ Podle § 6 zákona o DPH.

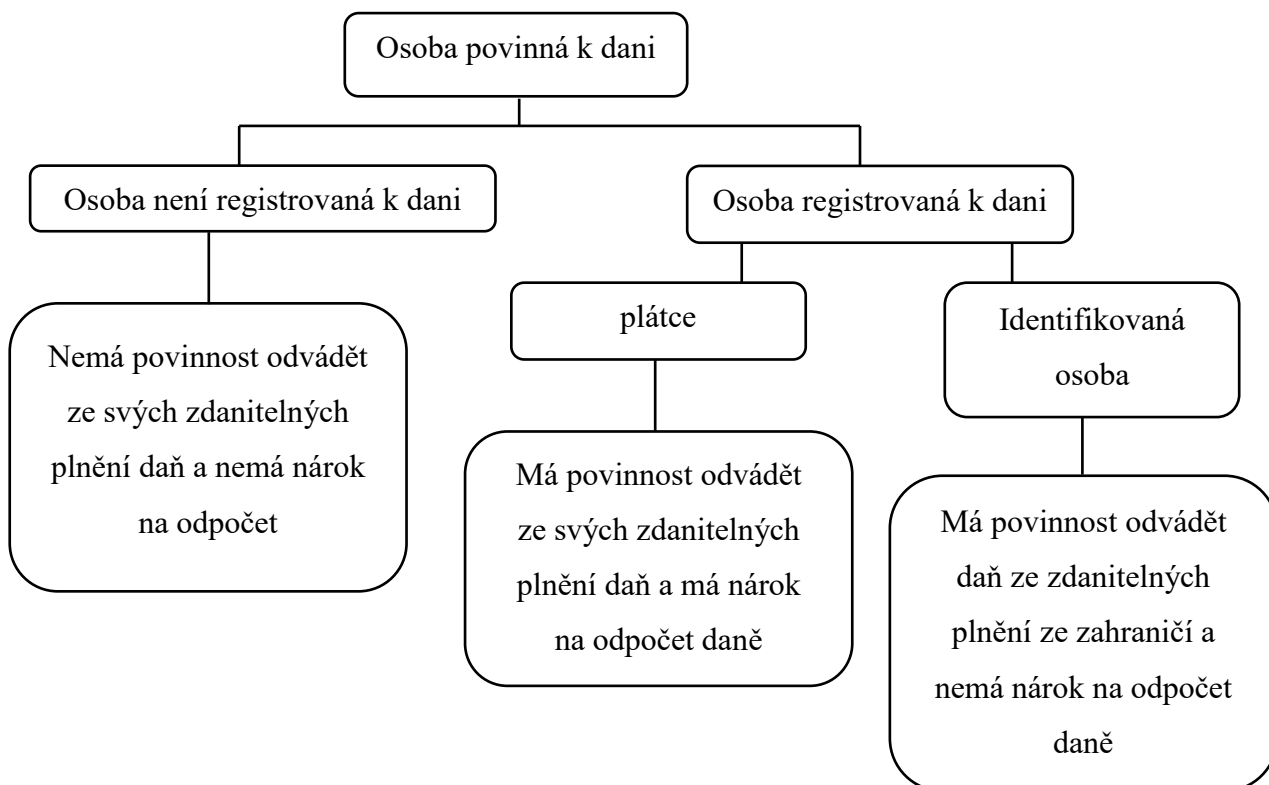
²⁶ Podle § 94 zákona o DPH.

²⁷ Podle § 6g zákona o DPH.

nebo dodáním zboží soustavami nebo sítěmi.²⁸ Přihlášku k registraci musí podat do 15 dnu ode dne, kdy se stala identifikovanou osobou. Tyto osoby nemají nárok na odpočet daně.

Schéma 2.2 znázorňuje rozdělení osob povinné k dani a jejich právo uplatnit daň.

Schéma 2.2 Rozdělení osob povinných k DPH²⁹

Sazba daně z přidané hodnoty je harmonizovaná směrnicí EU. Podle této směrnice, stát může stanovit k základní sazbě daně i 2 snížené sazby. V České republice činí základní sazba 21 %, ta je uplatňována na všechna plnění, která nepodléhají sníženým sazbám vyjmenovaných v příloze směrnice nebo zákonu o DPH. První snížená sazba 15 % zahrnuje především zdravotní a sociální péči, ubytovací služby, potraviny a nealkoholické nápoje a zdravotnické potřeby. Celkový výčet zboží podléhající první snížené sazbě se nachází v příloze č. 3 k zákonu o DPH a seznam služeb v příloze č. 2 k zákonu o DPH. Od roku 2015 je zavedena druhá snížená sazba 10 %,

²⁸ Podle § 6h zákona o DPH.

²⁹ Zdroj: VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2016, s. 297).

zde patří léky, kojenecká výživa a knihy. V příloze č. 3a k zákonu o DPH se nachází seznam zboží podléhající druhé snížené sazbě.

Do základu daně je započítávána veškerá úplata, kterou osoba obdržela nebo má obdržet za uskutečněné zdanitelné plnění. Také jsou započítávány jiné daně, poplatky, dotace k ceně, vedlejší výdaje a přijaté zálohy snížené o daň.

Samotnou daň lze vypočítat dvěma metodami, metodou výpočtu zdola a shora. Metoda výpočtu zdola se používá, pokud je znám základ daně, kdy součinem základu daně a sazby daně je získána výsledná daň, viz vzorec 2.1. Cena včetně daně je vypočtena jako součet základu daně a vypočtené daně. Daň lze zaokrouhlit na celé koruny, částka do 0,50 je zaokrouhlována na celé koruny dolů a částka nad 0,50 na celé koruny nahoru.

$$DPH = \text{základ daně} \cdot \frac{\text{sazba daně}}{100} \quad (2.1)$$

V případě, že je známá celková cena včetně daně, používá se při následném výpočtu metoda shora. Daň je vypočítána jako součin částky a koeficientu. Tento koeficient se vypočítá jako podíl daňové sazby v čitateli, a ve jmenovateli se nachází součet 100 a sazby daně, stejné jako v čitateli.

$$\text{koeficient} = \frac{\text{sazba daně}}{100 + \text{sazba daně}} \quad (2.2)$$

$$DPH = \text{základ daně} \cdot \text{koeficient} \quad (2.3)$$

Koeficient je zaokrouhlován na 4 desetinná místa. Daň může být uvedena v haléřích, nebo zaokrouhlena stejně jako v předchozí metodě.

Výsledná daňová povinnost je stanovena jako rozdíl daně na vstupu a výstupu. Daň na vstupu je obsažena v ceně vstupů produkce a daní na výstupu je daň, kterou je plátce nucen přiznat za přijatá plnění. Je-li rozdíl záporný jedná se o nadměrný odpočet, a plátcí vzniká pohledávka vůči státu.

Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc. Plátce se může rozhodnout pro čtvrtletní zdaňovací období v případě, že obrat za předcházející kalendářní rok nepřesáhl 10 000 000 Kč, není skupinou, není nespolehlivým plátcem a změnu zdaňovacího období ohlásí správci daně nejpozději do konce ledna daného roku³⁰.

Daňové přiznání je třeba podat do 25. dne následujícího měsíce po skončení zdaňovacího období. Tímto datem je daň i splatná. Identifikované osoby jsou povinny podávat daňové přiznání

---

³⁰ Podle § 99, §99a zákona o DPH.

pouze v měsících, kdy jim vznikla daňová povinnost. Daňové přiznání se podává elektronicky na elektronickou adresu podatelny správce daně.

V určitých situacích musí být podáno také souhrnné a kontrolní hlášení.

Souhrnné hlášení funguje jako kontrola, zda nedošlo k daňovým únikům v rámci členských států unie³¹. Toto hlášení je povinen podat plátce, který:

- dodal zboží do jiného členského státu osobě registrované k dani v jiném členském státě,
- přemístil-li obchodní majetek do jiného členského státu, nebo
- poskytl službu s místem plnění v jiném členském státě.

Identifikované osoby jsou povinny podat souhrnné hlášení, pokud poskytly službu s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 zákona o DPH, osobě registrované k dani v jiném členském státě. Lhůta pro podání souhrnného hlášení je 25 dnů po skončení měsíce, ve kterém bylo plnění uskutečněno³².

Od 1. 1. 2016 jsou plátci DPH povinni podávat kontrolní hlášení, tato povinnost se nevztahuje na identifikované osoby a neplátce DPH. Plátce musí podat kontrolní hlášení, jestliže³³:

- uskutečnil zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku, nebo přijal úplatu přede dnem uskutečnění tohoto plnění,
- přijal zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku, nebo poskytl úplatu přede dnem uskutečnění tohoto plnění.

Pro plátce, kteří jsou fyzickými osobami, je lhůta podání kontrolního hlášení stanovená stejně jako pro daňové přiznání, zatím co právnické osoby musí hlášení podat do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce³⁴. Kontrolní hlášení lze poslat pouze elektronicky na elektronickou adresu podatelny správce daně. Nedodání kontrolního hlášení do lhůty je spojeno s peněžitou sankcí.

2.5.6 Spotřební daně

Spotřební daně patří mezi nepřímé daně. Jedná se o významný zdroj příjmu státního rozpočtu. Přínosem pro stát je relativně stabilní příjem, který se dobře odhaduje. Tyto daně mají

---

³¹ Podle Portál.pohoda.cz. *Souhrnné hlášení* (online).

³² Podle § 102 zákona o DPH.

³³ Podle § 101c zákona o DPH.

³⁴ Podle § 101e zákona o DPH.

pověštinou negativní stimulační funkci. Jsou uplatněny na úzkou skupinu výrobků, která negativně ovlivňuje zdravotní stav obyvatel (alkohol, tabákové výrobky) nebo jsou škodlivá k životnímu prostředí³⁵.

Plátcem daně je z obvykle právnická nebo fyzická osoba, která provozuje daňový sklad. Tím je myšlen objekt, ve kterém jsou vyráběny, zpracovány, skladovány, přijímány a odesílány vybrané výrobky. Dále jsou plátcem osoby, které jsou oprávněným příjemcem, oprávněným odesílatelem nebo výrobcem.

Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc. Daňové přiznání podává a splatí plátce na celním úřadu do 25 dnů po skončení zdaňovacího období, ve kterém daňová povinnost vznikla.

Předmětem daně jsou vybrané výrobky, které byly vyrobeny na území Evropské unie nebo vybrané výrobky na toto území dovezené. Mezi vybrané výrobky se řadí: minerální oleje, líh, pivo, víno a meziprodukty, tabákové výrobky. Jejich zdanění je upraveno:

- daní z minerálních olejů,
- daní z lihu,
- daní z piva,
- daní z vína a meziproduktů,
- daní z tabákových výrobků, a
- daní ze surového tabáku.

Pro minerální oleje je základem daně množství minerálních olejů vyjádřené ve 1 000 litrech při teplotě 15°C. Sazby daně jsou uvedeny v §48 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoSD“).

Stejně jako u stanovení základu daně z minerálních olejů záleží na množství lihu za určité teploty. V tomto případě je množství lihu vyjádřené v hektolitrech ethanolu při teplotě 20°C. Sazba je stanovena podle §70 ZoSD.

Základem daně z piva je jeho množství v hektolitrech. Sazba daně se stanovuje podle množství ročně vyprodukovaného piva, viz. §85 ZoSD.

Základem daně z vína a meziproduktů je množství vína vyjádřené v hektolitrech. Sazbu daně stanovuje §96 ZoSD.

---

³⁵ Podle VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2016).

Základ daně pro procentní část daně z cigaret je cena pro konečného spotřebitele³⁶, pro pevnou část daně je základem daně počet kusů cigaret. U doutníků a cigarillos je základem daně počet kusů. Základem daně tabáku ke kouření je jeho množství vyjádřené v kilogramech. Sazby a výpočet stanovuje §104 ZoSD.

2.5.7 Energetické daně

Stejně jako daně z přidané hodnoty a spotřební daně patří energetické daně mezi nepřímé daně. Podobně jako u spotřebních daní je daň uvalena jednorázově, při prodeji konečnému spotřebiteli. Tato daň zatěžuje energetické produkty a elektřinu³⁷. Zákon č.261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZoSVR“) upravuje energetické daně, konkrétněji je to:

- daň ze zemního plynu a některých dalších plynů,
- daň z pevných paliv,
- daň z elektřiny.

Zdaňovacím obdobím u všech energetických daní je kalendářní měsíc. Dnem dodání plynu, elektřiny nebo pevného paliva konečnému spotřebiteli vzniká plátcovi povinnost přiznat a uhradit daň. Termín dodání daňového přiznání a splatnosti je tím stejný, a je stanoven na 25. den po skončení zdaňovacího období.

U energetických daní je základem daně „...*množství daného média vyjádřené ve fyzikálních jednotkách.*“³⁸

Předmětem daně ze zemního plynu je plyn, který je určený pro pohon motorů, výrobu tepla a pro další využití. Ve většině případů je plátcem daně dodavatel, který na území ČR dodal plyn konečnému spotřebiteli nebo provozovatel distribučních soustav. Může jim být i fyzická nebo právnická osoba, která spotřebovala nezdaněný plyn. Od daně jsou osvobozeny všechny osoby, které využívají plyn k výrobě tepla v domácnostech nebo domácích kotlích. Sazba daně je dána dle účelu využití plynu a je upravena §6 ZoSVR.

---

³⁶ Podle §102 odst.1 ZoSD.

³⁷ Podle VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2016).

³⁸ Podle VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2016, s. 285).

Předmětem daně z pevných paliv jsou pevná paliva, a to převážně černé a hnědé uhlí, brikety a koks. Stejně jako v předcházející dani je plátcem daně dodavatel pevných paliv. „...sazba daně činí 8,50 Kč/GJ spáleného tepla v původním vzorku.“³⁹

Plátcem daně z elektřiny je dodavatel s povolením k nabytí energetických produktů bez daně, který dodává elektřinu konečnému spotřebiteli. Základem daně je množství energie uvedené v MWh a sazba daně je jednotná 28,3 Kč/MWh.

2.6 Dílčí shrnutí

V této kapitole byly vysvětleny základní pojmy, zejména živnostenské podnikání a daňový systém ČR. Poznatky z této kapitoly budou využity v dalších částech práce.

---

³⁹ Podle § 6 odst.2 ZoSVR.

3 Přehled nejvýznamnějších změn v daních z příjmů, zdravotním a sociálním pojištění

Tato kapitola se bude zabývat daněmi z příjmů a sociálním pojištěním především fyzických osob a změnami, které proběhly v letech 2015 až 2017. Práce se zabývá zdaněním fyzických osob, a z tohoto důvodu budou opomenuty příjmy právnických osob.

3.1 Poplatník daně z příjmů fyzických osob

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou všechny fyzické osoby. Jsou rozdělovány do dvou skupin, na daňové rezidenty a nerezidenty.

Daňovými rezidenty jsou fyzické osoby, mající v České republice bydliště. Také mezi ně patří osoby, které v průběhu kalendářního roku pobývají v České republice více než 183 dní, ale bydliště zde nemají. Označují se jako osoby obvykle se zdržující na území České republiky. Rezidenti zdaňují příjmy pocházející z České republiky i ze zahraničí.

Daňovými nerezidenty jsou ostatní osoby. Tyto osoby mají povinnost zdanit pouze příjmy, které byly dosaženy zdroji na území České republiky.

3.2 Předmět daně z příjmů fyzických osob

Předmětem daně jsou veškeré příjmy fyzických osob. Zdanění podléhají příjmy peněžní i nepeněžní (naturální). Předmět daně se rozděluje do 5 skupin podle typu příjmu.

Dle ZDP se rozdělují dle paragrafů:

- „*Příjmy ze závislé činnosti (§ 6),*
- *Příjmy ze samostatné činnosti (§7),*
- *Příjmy z kapitálového majetku (§8),*
- *Příjmy z nájmu (§9),*
- *Ostatní příjmy (§10)⁴⁰.“*

Existují ovšem i příjmy, které se do předmětu daně z příjmu nezahrnují. Například příjem úvěru nebo zápůjčky⁴¹.

---

⁴⁰ Podle §3 ZDP.

⁴¹ Podle §3 odst. 4 ZDP.

3.3 Osvobození od daně

Výčet příjmů, které jsou od daně osvobozeny, se nachází v § 4 ZDP. Tyto příjmy se převážně týkají „...*důchodů a transferových plateb, některých bezúplatných příjmů, některých příjmů z prodeje majetku, náhrady škod a pojistných plnění s výjimkami a některé výhry*“⁴².

Aby bylo osvobození možné, je nutno dodržet některé podmínky. Při prodeji majetku je třeba dodržet tzv. časový test. Jedná se o dobu mezi nabytím vlastnického práva a prodejem věci. Pro motorová vozidla, letadla nebo lodě je to 1 rok. Pro movité věci, které byly zahrnuty do obchodního majetku, je to 5 let. U cenných papírů je nutné dodržet dobu 3 let mezi příjmem a převodem. Pokud se jedná o rodinný dům, prodávající zde musí mít bydliště bezprostředně před prodejem nejméně 2 roky. Pokud je tato doba splněna, je příjem osvobozen.

Důchody a penze jsou osvobozeny do hodnoty 36násobku minimální mzdy. Příjem nad tuto hodnotu podléhá dani. Následující tabulka 3.1 představuje vývoj minimální mzdy ve sledovaném období 2015 až 2017.

Tab. 3.1 Vývoj minimální mzdy⁴³

Rok	Částka	36násobek
2015	9 200 Kč	331 200 Kč
2016	9 900 Kč	356 400 Kč
2017	11 000 Kč	396 000 Kč

V roce 2014 byla dědická daň zahrnuta do předmětu daně z příjmu fyzických osob a tento příjem byl od této daně osvobozen paragrafem 4a ZDP.

Za zmínku je dobré uvést, že od daně jsou osvobozeny také ceny z veřejné soutěže nepřevyšující 10 000 Kč, příjem z daňového bonusu, příjem z vyživovací povinnosti a stipendia ze státního rozpočtu.

⁴² Podle VANČUROVÁ, LÁCHOVÁ (2018), s. 162.

⁴³ Zdroj: vlastní zpracování dat dle Ministerstva práce a sociálních věcí.

3.4 Základ daně

Základ daně tvoří rozdíl mezi příjmem a výdaji prokazatelně vynaloženými na jejich dosažení, zajištění a udržení⁴⁴. Tento základ daně se skládá z pěti dílčích základů daně. Důvodem tohoto rozdělení je rozdílný způsob stanovení dílčích základů daně a jiná pravidla pro jednotlivé typy příjmů. Z tohoto důvodu se dílčí základy stanovují odděleně.

Následující schéma 3.1 zachycuje zjednodušený výpočet dílčích základů daně z příjmů fyzických osob a následující úprava základu daně a výpočet samotné daně.

Schéma 3.1 Výpočet daně z příjmů fyzických osob⁴⁵

§6	příjmy ze závislé činnosti
	+ sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem = dílčí základ daně ze závislé činnosti (tzv. superhrubá mzda)
§7	příjmy ze samostatné činnosti
	- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů = dílčí základ daně ze samostatné činnosti (nebo ztráta)
§8	příjmy z kapitálového majetku
	= dílčí základ daně z kapitálového majetku
§9	příjmy z nájmu
	- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů = dílčí základ daně z nájmu (nebo ztráta)
§10	Ostatní příjmy
	- výdaje na dosažení příjmu = dílčí základ daně z nájmu
§6 + §7 + §8 + §9 + §10 = Základ daně	
§15	Základ daně
	- nezdanitelné části daně
§16	základ daně po snížení (zaokrouhloeno na stokoruny dolů)
	• sazba daně = Daň před slevami
§16a	+ solidární zvýšení daně
§35	- slevy na dani
Dan po slevách / daňový bonus	

Jednotlivými paragrafy a pravidly pro výpočet dílčích základů daně se budou zabývat následující podkapitoly.

⁴⁴ Podle § 5 odst. 1 ZDP.

⁴⁵ Zdroj: Vlastní zpracování dle VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2016).

V případě, že výdaje přesáhnou příjmy, dojde k daňové ztrátě, ale pouze u příjmů ze samostatné činnosti a příjmů z nájmu⁴⁶. Celkový základ daně z příjmu fyzických osob také nikdy nemůže být nižší než dílčí základ daně ze závislé činnosti.

3.4.1 Příjmy ze závislé činnosti

Příjmy ze závislé činnosti jsou upraveny §6 ZDP, kde jsou definovány jako příjmy z pracovněprávního poměru, funkčního požitku, příjmy člena družstva, společníka s.r.o. a komanditisty v komanditní společnosti. Patří zde také odměny členů orgánu právnické osoby (statutárního orgánu) a likvidátora.

Funkčními požitky se rozumí funkční platy představitelů státní moci, některých státních orgánů a soudců.

Do základu daně je také započten rozdíl mezi zvýhodněnou cenou pro zaměstnance a cenou, za kterou se zboží nebo služba běžně prodává. Platí to také pro nájmy.

Zaměstnavatel může umožnit svému zaměstnanci bezplatně používat vozidlo nejen pro pracovní, ale i pro soukromé účely. V tomto případě se zaměstnanci k příjmu započítává částka ve výši 1 % z ceny vozidla do základu daně.

Pokud zaměstnavatel poskytne ochranné pracovní pomůcky, pracovní oděvy a obuv, včetně nákladů na udržování osobních ochranných a pracovních prostředků, nepovažuje se to jako příjem.

Dílčím základem daně ze závislé činnosti je takzvaná „superhrubá mzda“, ze které se následně vypočítává dílčí daň ze závislé činnosti. Pojem superhrubá mzda se nenachází v žádném zákoně, ale jedná se o běžně používaný termín. Tento výpočet je stanoven v §6 odst. 12 ZDP. Do superhrubé mzdy se započítává jak příjem zaměstnance, tak i povinné pojistné placené zaměstnavatelem. Zaměstnavatel je povinen za své zaměstnance hradit pojistné na sociální zabezpečení ve výši 25 % ze základu daně zaměstnance a pojistné na veřejně zdravotní pojištění, které tvoří 9 % základu daně zaměstnance. Zaměstnanec se na svém sociálním zabezpečení podílí ve výši 6,5 % a 4,5 % na zdravotním pojištění.

---

⁴⁶ Podle § 5 odst. 3 ZDP.

3.4.2 Příjmy ze samostatné činnosti

Příjmy ze samostatné činnosti uvedené v §7 odst. 1 a 2 ZDP se snižují o výdaje vynaložené na dosažení zajištění a udržení příjmů.

Je možné se rozhodnout mezi dvěma způsoby stanovení výdajů: stanovení skutečnými výdaji nebo paušálními výdaji. První možnost je o něco náročnější. Poplatník musí vést účetnictví, nebo daňovou evidenci pro jejich prokázání. Tento způsob je administrativně náročnější.

Jako nástroj daňové podpory byla zavedena možnost paušálních výdajů, která tuto zátěž snižuje. Paušální výdaje mohou být použity pouze fyzickými osobami. Podnikatel musí vést záznamy o příjmech, evidovat pohledávky vzniklé v souvislosti s podnikáním a evidovat dlouhodobý majetek. V případě, že je podnikatel plátcem DPH a uplatňuje výdaje procentem, musí dodržovat zákon o DPH a vést evidenci pro účely sestavení daňového přiznání k DPH a kontrolnímu hlášení⁴⁷. Tab. 3.2 představuje výši paušálních výdajů a změny horní hranice, která lze maximálně uplatnit.

Tab. 3.2 Paušální výdaje a změny hranice uplatnění⁴⁸

druh příjmu	Výdajový paušál	2015	2016	2017
		Max. výše v Kč	Max. výše v Kč	Max. výše v Kč
Ze zemědělské výroby lesního a vodního hospodářství, řemeslného podnikání	80 %	1 600 000	1 600 000	800 000
Živnostenského podnikání	60 %	1 200 000	1 200 000	600 000
Příjmy z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku	30 %	600 000	600 000	300 000
příjmy ze samostatné činnosti	40 %	800 000	800 000	400 000

Nevýhodou paušálních výdajů bylo omezení z roku 2013, které neumožňovalo uplatnění některých slev. Konkrétně slevu na manžela nebo manželku a daňové zvýhodnění na vyživované děti⁴⁹. V roce 2017 sice došlo ke snížení limitů pro uplatnění paušálních výdajů, na druhou stranu bylo povoleno uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované dítě a slevu na druhého z manželů.

V případě, že poplatník má více typů příjmů ze samostatné činnosti, musí při stanovení v tomto dílčím základu daně zachovat zvolený způsob stanovení výdajů.

⁴⁷ Podle HAKALOVÁ, PŠENKOVÁ (2016).

⁴⁸ Zdroj: Vlastní zpracování dle ZDP.

⁴⁹ Podle HAKALOVÁ, PŠENKOVÁ (2016).

Příjmy a výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze samostatné činnosti, lze rozdělit mezi podnikatele a spolupracující osoby. Těmito osobami mohou být:

- spolupracující manžel,
- spolupracující osoba žijící s poplatníkem ve společné domácnosti,
- člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu.

Podíl na příjmech a výdajích musí být ve stejné výši. Při rozdělování podíl připadající na spolupracující osobu může dosahovat nejvýše 30 % příjmů a výdajů, současně nesmí přesáhnout 180 000 Kč za zdaňovací období a 15 000 Kč za každý kalendářní měsíc spolupráce. U spolupracující manželky nebo manžela je horní hranice 50% podílu na příjmech a výdajích, za zdaňovací období nejvýše 540 000 Kč a za každý měsíc spolupráce nesmí přesáhnout hranici 45 000 Kč.

Paušální daň

Další možností pro stanovení daňové povinnosti je stanovení daně paušální částkou dle § 7a ZDP. Hlavní výhodou je relativně malá administrativní zátěž, ale na tento způsob výpočtu nemá právo každý.

O tento výpočet daně může zažádat poplatník, kterému kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů zdanitelných zvláštní sazbou daně plynou příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, živnostenského podnikání a příjmy z podnikání, ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění. Poplatník nesmí mít spolupracující osobu, výjimkou je spolupracující manžel nebo manželka, ti musí také zažádat o paušální daň. Poplatník nesmí být společníkem společnosti. Od roku 2017 se podmínky zmírnily a bylo dovoleno mít zaměstnance⁵⁰.

Další podmínkou je, že roční příjem v třech bezprostředně předcházejících zdaňovacích obdobích nebyl vyšší než 5 000 000 Kč.

Výše daně je vypočítána z výše předpokládaných příjmů. Jsou zde zahrnuty i příjmy z prodeje obchodního majetku, případně zrušení zákonných rezerv. Předpokládané příjmy se sníží o předpokládané výdaje a o předpokládané nezdanitelné části základu daně. Daň dále lze snížit o daňové slevy, nelze ovšem dosáhnout daňového bonusu. Paušální daň musí činit nejméně 600 Kč. V případě, že vznikne příjem nad 15 000 Kč, který nebyl správci daně nahlášen, musí poplatník podat daňové přiznání⁵¹.

---

⁵⁰ Podle DUŠEK, 2017.

⁵¹ Podle §7a odst. 5 ZDP.

Poplatník musí podat žádost nejpozději do 31. ledna⁵². Správce daně stanoví daň nejpozději do 15. května⁵³ a sepíše protokol o ústním ujednání⁵⁴. Daň stanovená paušální částkou je splatná do 15. prosince.

O zrušení paušální daně rozhoduje také správce daně v případě, že došlo ke změně podmínek dovolující paušální daň nebo když výše příjmů z činnosti neodpovídá dani, pro kterou byla stanovena.

Poplatník musí vést jednoduchou evidenci o výši dosahovaných příjmů, výši pohledávek a evidenci o hmotném majetku⁵⁵.

3.4.3 Příjmy z kapitálového majetku

Příjmy z kapitálového majetku vyplývají z vlastnictví finančního majetku. Jedná se o příjmy tvořené⁵⁶:

- úroky z vkladů na účtech, které nejsou podle podmínek banky určeny k podnikání,
- úroky plynoucí z jednorázového vkladu,
- úroky a jiné výnosy z vkladních listů,
- úroky z držby cenných papírů,
- podíly ze zisku kapitálových korporací,
- podíly na zisku tichého společníka.

Při výpočtu se zpravidla základ daně i srážková daň zaokrouhluje na celé koruny dolů. Ve většině případu jsou tyto příjmy zdaněny srážkovou daní přímo plátcem, v případech jako je příjem z úroku a jiných výnosů z poskytnutých úvěrů a zápůjček, musí poplatník podat daňové přiznání⁵⁷.

Srážková daň je odváděna měsíčně, lhůta pro odvod je do konce následujícího měsíce po měsíci, kdy vznikla daňová povinnost. Ta z pravidla vzniká dnem vyplacení příjmu poplatníkovi.

---

⁵² Podle §7a odst. 4 ZDP.

⁵³ Podle §7a odst. 1 ZDP.

⁵⁴ Podle §7a odst. 7 ZDP.

⁵⁵ Podle §7a odst. 7 ZDP.

⁵⁶ Podle VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2016, s. 201).

⁵⁷ Podle FINANČNÍ SPRÁVA. *Kapitálové příjmy* (online).

3.4.4 Příjmy z nájmu

Příjmy z nájmu jsou tvořeny příjmy z nemovitých věcí, bytů a movitých věcí. Pokud se jedná o příležitostný nájem movitých věcí, řadí se tento příjem do §10 ZDP ostatní příjmy.

Dílním základem daně je příjem z nájmu snížený o výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, které jsou prokazatelné podle evidence příjmů a výdajů nebo účetnictví⁵⁸. I v případě nájmu lze výdaje stanovit paušálem a to 30 % z příjmů. Nejvýše bylo možno uplatnit 600 000 Kč, také zde byl v roce 2017 snížen maximální limit na polovinu, a to 300 000 Kč. Stejně jako při výpočtu dílního základu daně ze samostatné činnosti je třeba dodržet zvolený způsob stanovení výdajů u všech příjmů.

3.4.5 Ostatní příjmy

Do ostatních příjmu se řadí všechny příjmy, které nepatří do příjmů podle předchozích paragrafů. Jedná se zejména o:

- příjmy z příležitostné činnosti a příležitostných nájmu movitých věcí, zemědělské činnosti, lesního a vodního vodohospodářství, které vytváří osoba bez oprávnění k podnikání v zemědělské výrobě,
- příjmy z převodu nemovité věci, cenného papíru a jiné věci,
- příjmy z přijatého důchodu a výživného, které není stanoveno zákonem,
- bezúplatná nabytí.

Mezi ostatní příjmy se od roku 2017 považují i příjmy z provozu výroben elektřiny, ke kterému není nutno vlastnit licenci vydávanou Energetickým regulačním úřadem.

Příležitostné příjmy jsou osvobozeny od daně, pokud nepřesáhnou 30 000 Kč. Při převodu věci je zapotřebí splnit časový test, aby se jednalo o osvobozený příjem. Časový test platí pro některé hmotné movité věci (např. motorová vozidla), pro všechny nemovité věci a některé cenné papíry. Cenné papíry, které tuto podmínku nesplňují, mohou být přes to osvobozeny, pokud jejich hrubá výše za zdaňovací období nepřesáhne 100 000 Kč.

Tento dílní základ daně se vypočítává z příjmů snížených o výdaje pouze na dosažení. Vznikne-li ztráta, nepřihlíží se k ní. Výdaje stanovené paušálem lze stanovit u příjmů ze zemědělské činnosti⁵⁹.

---

⁵⁸ Podle §9 odst. 2, 5, 6 ZDP.

⁵⁹ Podle §10 ZDP.

3.5 Nezdaniitelná část základu daně

Nezdaniitelné části základu daně jsou vyjmenovány v §15 ZDP. Lze je rozdělit na:

- bezúplatná plnění (dříve dary),
- úroky zaplacené z hypotečního úvěru nebo stavebního spoření,
- pojistné na penzijní pojištění,
- pojistné na soukromé životní pojištění,
- zaplacené členské příspěvky v odborových institucích,
- úhrady za zkoušky ověřující výsledky vzdělání.

3.5.1 Bezúplatná plnění

Bezúplatné plnění lze poskytnout např. obcím, krajům, právnickým osobám zabývajících se vědou a vzděláváním, podporou a ochranou mládeže, charitativní činností. Úplný výčet organizací a činností se nachází v §15/1 ZDP.

Za bezúplatné plnění se považuje také dárcovství krve nebo jejich složek bez úplaty. Jeden odběr je oceněn na 2 000 Kč, odběr orgánů až na 20 000 Kč.

Pokud bezúplatné plnění poskytuje fyzická osoba, musí roční příspěvek dosahovat v úhrnné výši alespoň 1000 Kč, nebo činit 2 % ze základu daně. Nejvýše lze odečíst 15 % základu daně. Pro právnické osoby je minimální částka posunuta na 2 000 Kč, horní hranice je snižena a částka nesmí překročit 10 % základu daně.

3.5.2 Úroky z hypotečního úvěru

Uplatnění úroků z hypotečního úvěru nebo stavebního spoření lze využít, pokud poplatník úrok v průběhu zdaňovacího období zaplatil a úvěr byl použit na bytové potřeby. Těmi se rozumí:

- nákup pozemku za účelem stavby, do 4 let od uzavření úvěrové smlouvy,
- výstavba bytu nebo bytové jednotky,
- nákup rodinného nebo bytového domu nebo bytové jednotky,
- rekonstrukce bytového nebo rodinného domu, bytu s nájemním nebo užívacím právem.

Základ daně se snižuje o rozdíl mezi úroky z úvěru a státním příspěvkem poskytnutým podle zvláštních předpisů. Čelková částka úroků, která snižují základ daně nesmí překročit 300 000 Kč.

3.5.3 Pojistné na penzijní pojištění

Vklady na penzijní pojištění, penzijní pojištění se státním příspěvkem a doplňkové penzijní spoření, dále jen „penzijní pojištění“, jsou další nezdanitelnou částí základu daně.

Smlouva o penzijním pojistném se státním příspěvkem musí být uzavřena mezi poplatníkem a institucí penzijního pojištění. Podmínkou této smlouvy je, že sjednaná výplata plnění z penzijního pojištění je uskutečnitelná až po 60 kalendářních měsících, a zároveň musí poplatník dosáhnout 60 let.

Zaplacené penzijní pojištění je třeba snížit o 12 000 Kč, které tvoří státní podpora. Maximální výše odpočtu činila 12 000 Kč, od roku 2017 se tato hranice zvýšila na 24 000 Kč. Také byla změněna metoda výpočtu⁶⁰.

3.5.4 Pojistné na soukromé životní pojištění

Soukromé životní pojištění obsahuje 3 typy. Prvním je důchodové pojištění, dalším typem je pojištění na dožití určitého věku a posledním je pojištění na smrt a dožití určitého věku.

Tato pojištění musí splňovat základní podmínky, aby byly smlouvy daňově uznatelné. Smlouva musí být uzavřena mezi pojišťovnou a zaměstnancem, nikoli prostřednictvím zaměstnavatele ve prospěch třetí osoby. Ve smlouvě je dojednáno, že výplata pojistného plnění je možná až v roce dosažení věku 60 let a pojištění musí trvat alespoň 60 kalendářních dnů (tj. 5 let). Od roku 2015 platí, že pojištěnec je povinen se vzdát mimořádných výběrů.

Pojistná smlouva, u které je sjednána pevná částka pro případ dožití s pojistnou dobou 5 až 15 let včetně, má pevně sjednanou pojistnou částku alespoň na 40 000 Kč. U pojistných smluv nad 15 let dosahuje pevně sjednaná pojistná částka alespoň 70 000 Kč.

V roce 2015 bylo možno za zdaňovací období odečíst od základu daně až 12 000 Kč i v případě, že poplatník uzavřel více pojistných smluv u různých pojišťoven. Od roku 2017 se maximální souhrnná částka zvýšila na 24 000 Kč.

Dojde-li k předčasnému zrušení pojistné smlouvy, nebo vyplacení pojistného plnění před dovršením 60 let poplatníka, ztrácí poplatník nárok na uplatněné nezdanitelné části daně za předchozích 10 let a musí tuto částku uvést v daňovém přiznání v §10 ZDP jako ostatní příjmy v daném roce, kdy tento nárok ztratil. Pojistné lze vyplatit před dovršením 60 let pouze v případě

---

⁶⁰ Podle Podnikatel.cz. *Nové podmínky pro penzijní a životní pojištění od roku 2017* (online).

odchodu do starobního důchodu, nebo invalidního důchodu třetího stupně podle zákona o důchodovém pojištění, nebo v případě smrti.

3.6 Sazba daně z příjmu pro fyzické osoby a solidární zvýšení daně

Od roku 2008 je stanovena lineární sazba daně ve výši 15 % (pro fyzické osoby). Do té doby byla používána klouzavě progresivní sazba daně.

V roce 2013 došlo k další úpravě, a to přidáním solidárního zvýšením daně. Tato sazba je také lineární, tentokrát však ve výši 7 %. Není používána na celou část základu daně, ale pouze na část, která převyšuje 48násobek průměrné mzdy. Do této částky se započítává pouze dílčí základ daně ze závislé činnosti snížen o sociální pojistné hrazené zaměstnavatelem a dílčí základ daně ze samostatné činnosti⁶¹.

3.7 Slevy na dani

Se zavedením lineární sazby daně souvisí i rapidní nárůst daňových slev. Důvodem je snaha o zajištění progresivity daně. Daňové slevy jsou vypsány v §35 ZDP a podle závislosti na uplatnění by se mohly rozdělit do 3 skupin:

- Slevy na poplatníka,
  - sleva na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob (dále jen „základní sleva na poplatníka“),
  - sleva na invaliditu,
  - sleva pro studenta,
- Slevy na vyživované osoby,
  - sleva na manželku/manžela,
  - daňové zvýhodnění na dítě
  - sleva za umístění dítěte
- Slevy pro zaměstnavatele/podnikatele,
  - Sleva na evidenci tržeb,
  - Sleva na zaměstnance se zdravotním postižením.

---

⁶¹ Podle VANČUROVÁ, LACHOVÁ (2016).

Na **základní slevu pro poplatníka** má nárok každý poplatník, a to v plné výši. Ročně tato částka činí 24 840 Kč, v letech 2015 až 2017 zůstala částka nezměněna⁶².

Pro uplatnění následujících slev je nutno splnit určité podmínky. V případě, že poplatník nesplňuje podmínky celoročně, je částka stanovená poměrně. Za každý měsíc, ve kterém byly splněny podmínky daňové slevy, je uplatněna 1/12roční částky uvedené v ZDP.

Sleva na invaliditu je odvozena od stupně invalidity, která koresponduje se stupněm uznaného invalidního důchodu. Existují tři stupně daňové slevy: základní sleva na invaliditu (2 520 Kč za rok), rozšířená sleva na invaliditu (5 040 Kč za rok) a sleva na držitele průkazu ZTP/P (16 140 Kč za rok). Výše částek se ve sledovaném období nezměnily⁶³.

Slevu pro studenta v roční výši 4 020 Kč může využít poplatník, který se v dané době soustavně připravuje na budoucí povolání a nedovršil 26 let.

Slevu 24 840 Kč na manžela/manželku lze uplatnit v případě, že poplatník žije ve společné domácnosti s manželkou nebo manželem, jehož příjmy za rok nepřesáhnou 68 000 Kč. Započítávána je hrubá mzda, nemocenská, hrubý příjem z podnikání, pronájmu nebo mateřské dávky. Nepřihlíží se k dávkám sociální podpory, studijní stipendia nebo rodičovskému příspěvku. Pokud je manželka (manžel) držitelem průkazu ZTP/P sleva se zdvojnásobuje na 49 680 Kč⁶⁴.

Dalším typem slevy je **zvýhodnění na vyživované dítě**, žijící ve společné domácnosti s poplatníkem. Dítětem je myšleno nezletilé dítě a také dítě, které nedovršilo 26 let a soustavně se připravuje na budoucí povolání. Tuto slevu může uplatnit pouze jeden z poplatníků. Od roku 2015 je výše slevy dána počtem dětí. Je-li dítě držitelem průkazu ZTP/P částka slevy se zdvojnásobuje. Následující tabulka 3.2 znázorňuje změny daňového zvýhodnění.

Tab. 3.2 Změny daňového zvýhodnění na dítě⁶⁵

Dítě	2015	2016	2017
1. dítě	13 404 Kč	13 404 Kč	13 404 Kč
2. dítě	15 804 Kč	17 004 Kč	19 404 Kč
3. a další děti	17 004 Kč	20 604 Kč	24 204 Kč

⁶² Podle § 35ba ZDP.

⁶³ Podle § 35ba ZDP.

⁶⁴ Podle LOŠŤÁK, PELECH (2017).

⁶⁵ Zdroj: Vlastní zpracování dle ZDP.

Pouze v případě daňového zvýhodnění na vyživované dítě může poplatník získat daňový bonus. Znamená to, že vypočtená daň je nižší než daňové zvýhodnění. Poplatník může zažádat o vrácení daňového bonusu, pokud bonus dosáhl částky alespoň 100 Kč. Maximálně je možné žádat až o 60 300 Kč⁶⁶.

Slevu za umístění dítěte v předškolním zařízení, známé jako „školkové“, je možno uplatnit ve výši výdajů za umístění vyživovaného dítěte poplatníka. Tuto slevu může využít pouze jeden poplatník, který žije s dítětem ve společné domácnosti. Do této částka se nezapočítávají výdaje vynaložené na stravu. Na každé dítě je možno využít slevu, která nepřekračuje hodnotu minimální mzdy⁶⁷. Od roku 2015 se sleva vztahuje pouze na děti umístěné v mateřských školkách podle školského zákona a na zařízení dle zákona o poskytování péče v dětské skupině⁶⁸.

V roce 2017 byla zavedena **sleva na evidenci tržeb** ve výši 5 000 Kč. Je určena pro poplatníky, kteří poprvé zaevidovali platbu v systému elektronické evidence tržeb. Nejvýše sleva dosahuje kladné hodnoty 15 % dílčího základu daně ze samostatné činnosti (jinými slovy dílčí daň ze samostatné činnosti) sníženého základní slevou na poplatníka. Tuto slevu na evidenci tržeb je možno uplatnit pouze jednorázově ve zdaňovacím období první zaevidované platby. V dalších letech ji nelze uplatnit.

Zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají osoby se zdravotním postižením, si mohou uplatnit daňovou slevu. Při výpočtu je vycházeno z přepočteného počtu zaměstnanců se zdravotním postižením, zaokrouhlen na dvě desetinná místa. Sleva činí 18 000 Kč na jednoho přepočteného zaměstnance se zdravotním postižením. Pokud zaměstnává zaměstnance s těžším postižením může zaměstnavatel uplatnit slevu až 60 000 Kč.

3.8 Daňové přiznání

Zdaňovacím obdobím pro daně z příjmů je kalendářní rok. Daňové přiznání musí podat každá osoba, jejíž příjmy za zdaňovací období přesáhly 15 000 Kč a podléhají dani z příjmů fyzických osob. To platí i pro osoby, které dosáhly daňové ztráty.

Podle daňového řádu je nutné podat přiznání k dani nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Z pravidla to bývá do 1.4. následujícího roku. Je-li daňové přiznání

---

⁶⁶ Podle § 35c ZDP.

⁶⁷ Podle LOŠŤÁK, PELECH (2017).

⁶⁸ Podle MARKOVÁ (2016).

zpracováváno daňovým poradcem, je tato doba prodloužena a poplatník musí dodat příznání nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období. V tomto případě je nutné ještě před uplynutím tříměsíční lhůty dodat správci dani plnou moc, která je udělena daňovému poradci.

Vyplněný tiskopis daňového příznání lze podat na finančním úřadu (územním pracovišti), poštou nebo elektronicky ve formě datové zprávy na stránkách Finanční správy⁶⁹.

V případě, že poplatníková daň přesahuje 30 000 Kč, ale není vyšší než 150 000 Kč, je poplatník povinen zaplatit v následujícím roce daňovou zálohu ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti. Tato záloha je hrazena ve dvou splátkách. První je nutno uhradit do 15. dne šestého měsíce zdaňovacího období a druhá do 15. dne dvanáctého měsíce ve zdaňovacím období. V případě, že daň překročila hodnotu 150 000 Kč, činí záloha $\frac{1}{4}$ poslední známé daňové povinnosti a poplatník ji hradí ve 4 splátkách. První záloha musí být uhrazeny do 15. dne třetího měsíce, druhá záloha do 15. dne šestého měsíce zdaňovacího období, třetí do 15. dne devátého měsíce zdaňovacího období a poslední záloha je splatná do 15. dne dvanáctého měsíce zdaňovacího období.

3.9 Systém sociálního pojištění v České republice

Zařazení sociálního pojištění je předmětem mnoha diskuzí a přesto, že nevykazuje veškeré znaky daně, je jej možné z ekonomického hlediska za daň považovat. Jedná se totiž o povinnou, zákonem uloženou platbu.

Na rozdíl od daně se jedná o účelovou platbu a její příjem plyne do sociálního systému. Příjmovou stranou tohoto systému je sociální pojistné a stranou výdajovou představuje poměrně komplikovaný dávkový systém. Jednotlivé platby jsou navázány na okruh dávek, a tím pádem pojištěnci plyne i možný nárok na ochranu.

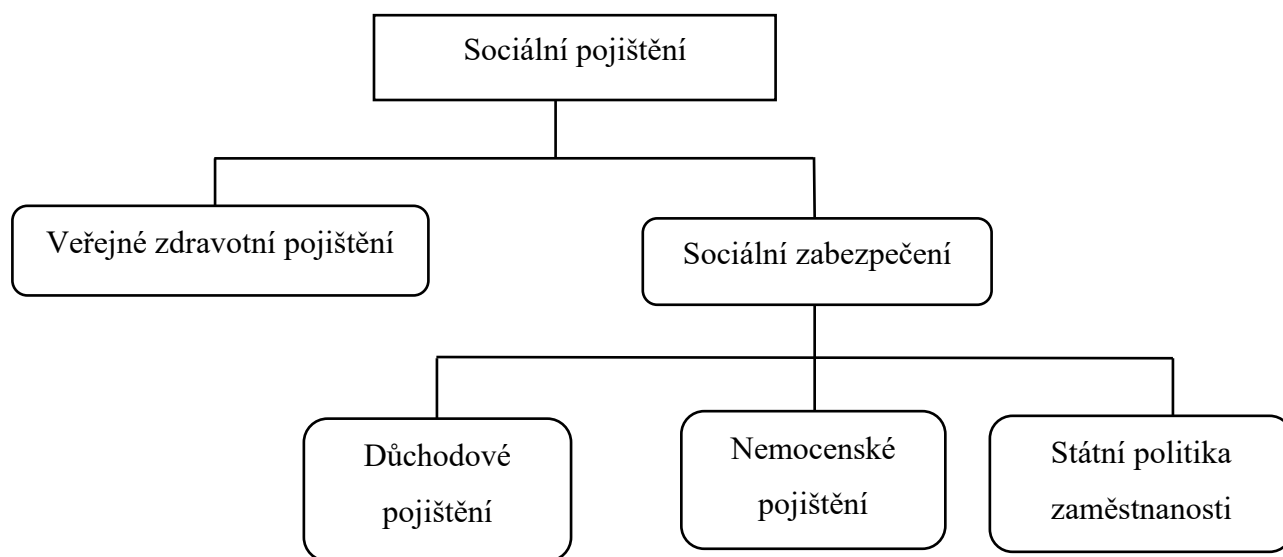
Sociální pojištění má podobné konstrukční prvky jako daň z příjmů. Používá ale jinou terminologii a některé prvky nejsou využívány, např. slevy na dani.

Sociální pojištění se rozděluje do několika subsystémů. Toto rozdělení znázorňuje následující schéma 3.2.

---

⁶⁹ Podle FINANČNÍ SPRÁVA. *Obecné informace* (online).

Schéma 3.2 Subsystémy sociálního pojištění v České republice⁷⁰

Veřejné zdravotní pojištění je od ostatního pojištění odkloněno. Tímto pojištěním je financována zdravotní péče občanů. Výnosy zdravotního pojištění jsou spravovány zdravotními pojišťovnami a řídí se Ministerstvem zdravotnictví.

3.9.1 Pojistné na sociální zabezpečení

Systém sociálního zabezpečení spadá pod správu Ministerstva práce a sociálních věcí, dále jen „MPSV“. V roce 2015 tvořily sociální věci a politika zaměstnanosti 43 % z výdajů státního rozpočtu⁷¹ a v roce 2017 se výdaje zvýšily o 2,6 procentní body, tj. 45,6 %⁷². Rozpočet MPSV je největší ze všech kapitol veřejného rozpočtu. Důvodem je struktura výdajů, které tvoří převážně výdaje na dávky a podpory sociálního zabezpečení (např. starobní důchody)⁷³.

Důchodové pojištění

Důchodové pojištění zajišťuje pomoc v dlouhodobé neschopnosti pracovat. Důchodový systém je řízen zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Základní důchodové spoření poskytuje: starobní důchod, invalidní důchod a pozůstalostní důchody (vdovský, vdovecký a sirotčí důchod).

⁷⁰ Podle VANČUROVÁ, LÁCHOVÁ (2016, s. 152).

⁷¹ Podle Monitor.mfcr.cz. *Výdaje státního rozpočtu v roce 2015* (online).

⁷² Podle Monitor.mfcr.cz. *Výdaje státního rozpočtu v roce 2017* (online).

⁷³ Podle Monitor.mfcr.cz. *Rozpočet pro výdaje* (online).

Důchod je tvořen základní výměrou, která je tvořena pevnou částkou pro všechny důchody bez ohledu na délku pojištění, výši příjmu a procentní výměrou. V případě, že je uznána výplata více důchodů téhož druhu nebo výplata starobního důchodu nebo invalidního důchodu, vyplácí se jen důchod, který je vyšší. Pokud dojde ke kombinaci důchodů starobního nebo invalidního s pozůstalostními důchody, je vyplacen vyšší důchod v plné výši a z ostatních je vyplacena polovina procentní výměry.

Mezi povinné účastníky důchodového pojištění patří zaměstnanci a OSVČ, nestanoví-li zákon jinak⁷⁴.

Nemocenské pojištění

Dávky z nemocenského pojištění nahrazují pojištěnci příjem v průběhu nemoci, případně úrazu. Z pravidla se jedná o krátkodobou neschopnost pojištěnce. Nemocenského pojištění jsou účastni zaměstnanci dle zákona č. 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Podmínkou je výkon činnosti na území České republiky a výše sjednaného příjmu přesahující 3 000 Kč. Zaměstnanci, kteří pracující podle dohody o provedení práce se účastní nemocenského pojištění, pokud v kalendářním měsíci překročili hranici příjmu 10 000 Kč. OSVČ se tohoto pojištění mohou účastnit dobrovolně⁷⁵.

Nejčastějšími dávkami je nemocenská, podpora při ošetřování člena rodiny a peněžité pomoci v mateřství⁷⁶. Tuto část pojištění spravuje Česká správa sociálního zabezpečení.

Státní politika zaměstnanosti

Státní politika zaměstnanosti si klade za cíl dosahovat rovnováhy na pracovním trhu, správně využívat pracovní síly a zabezpečení práva občanů na zaměstnání. Orgánem státní správy vykonávající tuto politiku je Úřad práce České republiky. Ten má za úkol např. monitorovat a analyzovat stav trhu práce, informovat občany o volných pracovních pozicích, evidovat uchazeče a zájemce o pracovní pozici, a také zabezpečuje rekvalifikační kurzy. Jednou z pomoci je i peněžité podpora v nezaměstnanosti⁷⁷.

---

⁷⁴ Podle MPSV. *Důchodové pojištění* (online).

⁷⁵ Podle ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *Účast na pojištění* (online).

⁷⁶ Podle VANČUROVÁ, LÁCHOVÁ (2018).

⁷⁷ Podle MPSV. *Aktivní politika zaměstnanosti* (online).

3.9.2 Poplatníci

Poplatníkem je každý, kdo má zdanitelné příjmy a je povinen platit pojistné na sociální zabezpečení. Zdanitelnými příjmy pro sociální pojištění jsou příjmy ze závislé činnosti (§6 ZDP), pro sociální pojištění je, ale používán pojem příjmy ze zaměstnání. Příjmy ze samostatné činnosti (§7 ZDP) jsou označovány jako příjmy ze samostatné výdělečné činnosti. Příjmy dle ostatních paragrafů se do sociálního pojištění nezahrnují.

Poplatníkem je dle ZDP:

- zaměstnavatel, fyzická nebo právnická osoba, která zaměstnává alespoň jednoho zaměstnance,
- zaměstnanci pracující na základě pracovně právního poměru, dohody o pracovní činnosti, dohody o provedení práce atd.
- OSVČ je povinná platit důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku nezaměstnanosti. K účasti na nemocenském pojištění se mohou dobrovolně přihlásit,
- osoby s dobrovolnou účastí na důchodovém pojištění.

3.9.3 Pojistné pro OSVČ

Výše pojistného je vypočítána z vyměřovacího základu a sazby 28 % na důchodové pojištění a sazby 1,2 % na státní politiku nezaměstnanosti, celková sazba tedy činí 29,2 %. Při stanovení vyměřovacího základu pro OSVČ je vycházeno z dílčího základu daně ze samostatné činnosti dle §7 ZDP, který je úpraven podle §5 a 23 ZDP.

V případě OSVČ je nutné rozlišovat, jestli se jedná o OSVČ, která vykonává hlavní samostatně výdělečnou činnost, dále jen „hlavní činnost“, nebo jestli OSVČ vykonává vedlejší samostatnou činnost, dále jen „vedlejší činnost“. Toto rozdělení určuje zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Každá skupina má jinak stanovené hranice vyměřovacího základu a rozdílnou povinnost k účasti na důchodovém pojištění.

Za OSVČ vykonávající vedlejší činnost jsou nejčastěji považovány osoby, které pobírají rodičovský příspěvek, invalidní nebo starobní důchod, dále osoby, které jsou zaměstnány a účastní se nemocenského pojištění nebo se jedná o nezaopatřené dítě, často se jedná o studenty.

OSVČ vykonávající hlavní činnost má vždy povinnost se účastnit důchodového pojištění.

Osoba vykonávající vedlejší činnost tuto povinnost nemá do doby, než přesáhne určitou hranici. Tou hranicí je rozdíl mezi příjmy a výdaji ze samostatné činnosti, které se jsou porovnány s 2,4násobkem průměrné mzdy⁷⁸.

$$Příjmy - Výdaje \geq 2,4 \text{ Průměrná mzda} \quad (3.1)$$

Pro rok 2015 touto hranicí byla částka 63 899,4 Kč, pro rok 2016 částka 64 814,4 Kč a pro rok 2017 částka 67 756,8 Kč.

OSVČ má právo na volbu výše vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvku na státní podporu v nezaměstnanosti v rozmezí svého minimálního vyměřovacího základu a maximálním vyměřovacím základem.

Výše minimálního vyměřovacího základu nesmí být menší, než je 50 % jejího daňového základu a současně minimální vyměřovací základ, který je stanovený MPSV.

Maximální výší je částka 48násobku průměrné mzdy, kterou také stanovuje MPSV.

Následující tabulka popisuje vývoj minimálního vyměřovacího základu a maximálního vyměřovacího základu stanoveného dle MPSV mezi lety 2015 a 2017.

Tab. 3.4 Vývoj minimálního a maximálního vyměřovacího základu⁷⁹

	Typ činnosti	2015	2016	2017
minimální vyměřovací základ	hlavní	79 836 Kč	81 024 Kč	84 696 Kč
	vedlejší	31 944 Kč	32 412 Kč	33 888 Kč
Maximální vyměřovací základ		1 277 328 Kč	1 296 288 Kč	1 355 136 Kč

Částky v tabulce 3.4 jsou pro OSVČ, která svou činnost vykonávala po celý rok.

V případě, že OSVČ samostatnou činnost nevykonávala po celý rok, od ročního minimálního vyměřovacího základu je odečtena 1/12 tohoto základu.

Minimálním měsíčním základem pro nemocenské pojištění je 5 000 Kč. Zároveň nesmí být vyšší než polovina průměrné mzdy nebo vypočtený vyměřovací základ z naposledy podaného Přehledu. Sazbou pro nemocenské pojištění jsou 2,3 %.

⁷⁸ Podle VANČUROVÁ, LÁCHOVÁ (2016).

⁷⁹ Zdroj: vlastní zpracování dle MPSV.

3.9.4 Odvody pojistného

V prvním roce činnosti OSVČ je odváděna minimální záloha na pojistném, v následujících letech se výše zálohy odvozuje podle Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ, dále jen „Přehled“. Přehled za uplynulé období musí být podán nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém končí lhůta pro podání daňového přiznání, zpravidla do 1. května. V případě, že daňové přiznání zpracovává daňový poradce, je dodací lhůta prodloužena do 1. srpna.

Zálohy na pojistné jsou OSVČ placeny za kalendářní měsíce, ve kterých byla považována za OSVČ. V měsících, ve kterých po celou dobu pobírala nemocenskou, nebo peněžitou pomoc v mateřství, se záloha neplatí. OSVČ která vykonává vedlejší činnost platí zálohy v případě, že v předchozím roce dosáhla hranici příjmů, který ji ukládá povinnost se účastnit důchodového pojištění. Následující tabulka 3.5 popisuje vývoj minimálních záloh na sociální pojištění.

Tab. 3.5 Vývoj záloh na sociální zabezpečení⁸⁰

Typ činnosti	2015	2016	2017
hlavní činnost	1 943 Kč	1 972 Kč	2 061 Kč
vedlejší činnost	778 Kč	789 Kč	825 Kč

Doba splatnosti za daný měsíc je od 1. do 20. dne následujícího měsíce.

Při ročním vyrovnání je nutné zaplatit doplatek, případně celé pojistné, jestliže nebyly placeny zálohy, do 8 dnů ode dne podání Přehledu. Například: Přehled byl podán 15. dubna, tím pádem musí být doplatek připsán na účet České národní banky nejpozději do 23. dubna⁸¹.

3.10 Veřejné zdravotní pojištění

Účelem veřejného zdravotního pojištění je plně nebo částečně hradit zdravotní péči pojištěnců s cílem zlepšení nebo zachování jejich zdravotního stavu.

Zdravotní pojištění je převážně řízeno dvěma zákony, těmi jsou:

- zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZP“),
- zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPZP“).

⁸⁰ Zdroj: vlastní zpracování dle: ŽENÍŠKOVÁ (2016, 2018).

⁸¹ Podle ŽENÍŠKOVÁ (2018).

Fungování zdravotních pojišťoven je upraveno zákonem č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů.

V oblasti sociálního a zdravotního pojištění nedochází k harmonizaci, jako je tomu u daňové soustavy, ale ke koordinaci systémů členských států nařízením Rady ES č. 883/2004 a prováděcím nařízením Rady ES č. 987/2009.

Každý pojištěnec má právo na výběr zdravotní pojišťovny, která provádí pojištění v České republice. Jedná se o 7 zdravotních pojišťoven:

- Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky (kód 111),
- Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky (kód 201),
- Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví (kód 207),
- Zaměstnanecká pojišťovna Škoda (kód 209),
- Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky (kód 211),
- Revírní bratrská pokladna (kód 203),
- Česká průmyslová zdravotní pojišťovna (kód 205).

Pojištěnec má také právo na změnu pojišťovny, a to ve dvou přestupních termínech: 1. ledna a 1. července. Změnu zdravotní pojišťovny lze provést pouze jednou za dvanáct měsíců. Přihlášku ke změně je nutné dodat nejpozději 3 měsíce před požadovaným dnem změny k vybrané zdravotní pojišťovně. Změnu pojišťovny je pojištěnec povinen hlásit svému zaměstnavateli, dále musí splnit oznamovací povinnost ke své nové pojišťovně, a to nejpozději do osmi dnů od změny.

Dítě, které se narodilo, se stává pojištěncem zdravotní pojišťovny, u které je v den porodu pojištěná matka dítěte. Změnu pojišťovny zákonným zástupcem je možné provést až po přidělení rodného čísla dítěti, a to v souladu s pravidly pro podání přihlášky.

3.10.1 Účast na zdravotním pojištění

Jak bylo zmíněno v předchozím textu, zdravotní pojištění je v České republice ze zákona povinné. Tato povinnost platí pro všechny osoby s trvalým pobytem v České republice i v případě,

že osoba není občanem České republiky, a také pro osoby, které sice nemají trvalý pobyt na území České republiky, ale jsou zaměstnány u zaměstnavatele s trvalým pobyt nebo sídlem na území České republiky.

Zdravotního pojištění se neúčastní osoby, které⁸²:

- vykonávají nelegální práci na území České republiky,
- požívají diplomatických výhod a imunit, sídlo jejich zaměstnavatele není na území České republiky a tyto osoby nemají trvalý pobyt v České republice a
- osoby, které se dlouhodobě a nepřetržitě zdržují v cizině (minimálně 6 měsíců), jsou v cizině zdravotně pojištěné a o pobytu v zahraničí podaly písemné prohlášení své zdravotní pojišťovně. Od chvíle podání prohlášení, pojištěnec nemusí platit pojištění v České republice.

V průběhu roku 2015 došlo ke zmírnění při prokazování pobytu v zahraničí. Úlevou pro pojištěnce je zrušení penále při pozdním podání prohlášení zdravotní pojišťovně v době, kdy v zahraničí již dlouhodobě pobývá. Stále platí, že pojištěnec musí pojistné doplatit.

V případě, že pojištěnec není schopen doložit zahraniční pojištění za dobu, ve které v zahraničí pobýval, musí za nedoložené měsíce uhradit pojistné, ale penále mu nebude započteno.

3.10.2 Plátcí pojistného

Plátce zdravotního pojištění ustanovují zákony ZVZP a ZPZP. Plátce je možné rozdělit do tří skupin: zaměstnavatel, stát a pojištěnec.

Pojištěnec je plátcem pojistného v případě, že se jedná o OSVČ, osobu bez zdanitelných příjmů (dále jen „OBZP“) nebo zaměstnance, kterému plynou příjmy ze závislé činnosti podle §6 ZDP.

Stát je plátcem zdravotního pojištění pro nezaopatřené děti, uchazeče o zaměstnání evidované na úřadu práce, osoby, které pobírají důchod spadající pod důchodové pojištění, příjemce rodičovského příspěvku, ženy na mateřské, osoba na rodičovské dovolené, osoby závislé na péči jiné osoby, a také osoba pečující, osoba konající službu v ozbrojených silách, a také osoba ve výkonu trestu odnětí svobody.

---

⁸² Podle ČERVINKA (2016).

Osobami bez zdanitelných příjmu jsou dle ZPZP ti pojištěnci, kteří nemají zdanitelné příjmy ze zaměstnání ani nejsou OSVČ a stát za něj neplatí zdravotní pojištění. Trvají-li tyto skutečnosti po celý kalendářní měsíc, musí si takový pojištěnec platit sám zdravotní pojištění ve výši minimálního měsíčního pojistného zaměstnanců, to je vypočítáváno z minimální mzdy. Mezi OBZP řadíme např. studenty, kteří studují na škole, která není považována za soustavnou přípravu na budoucí povolání, osoby, které žijí z úspor nebo mají příjmy z pronájmu, osoby pracující na dohodu o provedení práce a jejichž příjem nepřesáhne 10 000 Kč za měsíc.

OSVČ pro účely zdravotního pojištění je považována osoba, která má příjmy ze samostatné činnosti dle §7 odst.1 nebo 2 ZDP. Jedná se např. o osoby:

- podnikající v zemědělství,
- provozující živnost,
- provozující podnikání dle zvláštních předpisů,
- spolupracující osoby OSVČ podle ZDP.

3.10.3 Povinnosti OSVČ

Povinností OSVČ je oznámit zahájení a ukončení samostatné výdělečné činnosti, a to nejpozději do osmi dnů od zahájení nebo ukončení činnosti. Změna je hlášena příslušné zdravotní pojišťovně nebo prostřednictvím živnostenského úřadu díky Jednotnému registračnímu formuláři. Stejně jako ostatní pojištěnci musí ohlásit změnu jména, příjmení, trvalého bydliště, rodného čísla, dále také obchodního jména, sídla, nebo místa podnikání, identifikačního čísla a čísla bankovního účtu, ze kterého je pojistné placeno. Dalšími povinnostmi je předložení Přehledu o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti, odvádění záloh na pojistné na zdravotní pojištění a případné penále.

Při nesplnění oznamovací povinnosti může zdravotní pojišťovna pokutovat pojištěnce až do výše 10 000 Kč. Při opakovaném nesplnění oznamovací povinnosti se pokuta může zdvojnásobit.

3.10.4 Výpočet pojistného pro OSVČ

Pojistné na zdravotní pojištění se vypočítá z vyměřovacího základu a sazby 13,5 %.

Vyměřovací základ pro OSVČ tvoří 50 % příjmů ze samostatně výdělečné činnosti, které jsou sníženy o výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Tento základ nesmí být nižší než minimální vyměřovací základ, kterým je dvanáctinásobek 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství. Následující tabulka 3.5 popisuje vývoj hranice minimálního vyměřovacího základu a minimálních záloh na pojistné.

Tab. 3.5 Minimum vyměřovacího základu a záloh pro rok 2015 až 2017⁸³

	2015	2016	2017
minimální měsíční vyměřovací základ	13 305,50 Kč	13 503 Kč	14 116 Kč
minimální záloha na pojistné	1 797 Kč	1 823 Kč	1 906 Kč

Pro OSVČ neplatí minimální vyměřovací základ, pokud:

- Je současně zaměstnancem a odvádí ze zaměstnání pojistné, alespoň ve výši minimálního vyměřovacího základu pro zaměstnance,
- je plátcem pojistného stát,
- je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P,
- dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, ale nesplňuje podmínky pro přiznání,
- celodenně, osobně a řádně pečuje o jedno dítě do sedmi let jeho věku, nebo o dvě děti do 15 let věku.

Od roku 2015 je maximální vyměřovací základ ze zákona vyňat⁸⁴.

Pojistné je placeno formou záloh, které jsou splatné od prvního dne kalendářního měsíce, za který se pojištění platí do osmého dne následujícího měsíce.

3.11 Dílčí shrnutí

Tato kapitola se zabývá deskripcí daní z příjmů, sociálního pojištění a legislativními změnami, které proběhly v roce 2015 až 2017.

⁸³ Zdroj: vlastní zpracování dle VŠEOBECNÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNY ČR (2019).

⁸⁴ Podle ČERVINKA (2016).

4 Kvantifikace změn odvodového zatížení na modelovém příkladu

Následující kapitola je praktickou částí bakalářské práce. Zabývá se odvodovým zatížením a změnami vzniklými mezi lety 2015 až 2017. Tyto změny budou názorně ilustrovány na fiktivní osobě.

4.1 Popis fiktivní osoby

MUDr. Jana Nováková je kardioložka s vlastní ambulancí. Hlavní samostatně výdělečnou činnost zahájila v roce 2005, zároveň s touto činností je zaměstnána na částečný úvazek v místní nemocnici. Ve své ambulanci zaměstnává zdravotní sestru.

OSVČ nemá povinnost vést účetnictví, protože v předchozím roce nepřesáhla obrát 25 000 000 Kč. Pro vedení účetnictví ani stanovení výdajů procentem z příjmu se nerozhodla. Z důvodu daňové optimalizace a jednodušší administrativní náročnosti se rozhodla vést daňovou evidenci, ve které eviduje příjmy a výdaje, seznam pohledávek a závazků, údaje pro sestavení mzdy, jízdy pracovními auty a seznam dlouhodobého majetku. Pro zaznamenávání těchto údajů používá pomocné knihy: peněžní deník, kniha pohledávek a závazků, mzdová evidence, kniha jízd, karty dlouhodobého majetku.

Pro svou činnost využívá dva automobily. Prvním je Škoda Fabia s objemem motoru 1 198 ccm. První registrace automobilu proběhla v červnu roku 2006. Druhým vozem je Volkswagen Golf o objemu motoru 1 390 ccm a první registrace proběhla v květnu 2010.

Manžel doktorky Novákové má vlastní příjmy podle §6 ZDP, které za rok přesáhnou hranici 68 000 Kč, takže neuplatňuje slevu na manžela. Manžel se spoluúčastní na podnikání své manželky jako spolupracující osoba. Manželé mají 2 děti, obě studují. Daňové zvýhodnění na obě děti uplatňuje doktorka Nováková.

4.2 Daně z příjmů fyzických osob

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, doktorce Novákové plynou příjmy dle § 6 a § 7. Z bankovního účtu plyne zanedbatelný příjem dle §8 v řádu korun za rok, nicméně i tyto příjmy je nutné uvést do daňového přiznání. Část příjmů a výdajů vynaložených na samostatnou činnost je rozdělena na spolupracující osobu, manžela. Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu v prvním pozorovaném roce představovalo 24 %, v následujícím roce se snížilo na 16 % a v roce 2017 se jednalo pouze o 1 %. Důvodem snižování byla optimalizace daně u obou manželů.

OSVČ každý rok daruje částku 20 000 Kč na dobročinné účely. Dále platí životní pojištění a penzijní pojištění se státní podporou. Obě děti splňují podmínky pro uplatnění daňového zvýhodnění. Toto zvýhodnění uplatňuje OSVČ na obě děti. Následující tabulka Tab. 4.1 ilustruje výpočet daně z příjmů za jednotlivé sledované roky.

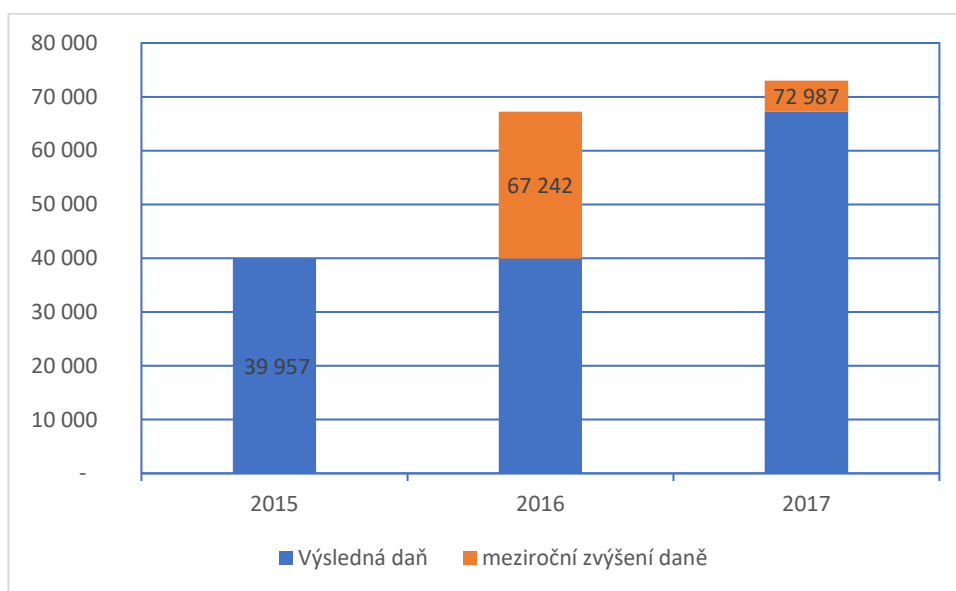
Tab. 4.1 Výpočet daně z příjmů pro fiktivní osobu v letech 2015 až 2017⁸⁵

	Rok	2015	2016	2017
§6	Příjmy ze závislé činnosti	74 400	74 400	74 400
	Povinné pojistné	25 296	25 296	25 296
	Dílčí základ daně (§6)	99 696	99 696	99 696
§7	Příjmy ze samostatné činnosti (celkem)	1 624 471	1 804 765	1 789 474
	Výdaje	760 207	778 685	829 698
	Částka zvyšující ZD	4 110	4 009	2 842
	Částka snižující ZD	118 549	125 656	125 656
	Část příjmů připadající na spolupracující osobu	390 860	289 404	23 300
	Část výdajů připadající na spolupracující osobu	210 902	144 695	12 420
	Dílčí základ daně (§7)	569 867	759 724	826 082
§8	Dílčí základ daně (§8)	6	8	7
	Základ daně	669 569	859 428	925 785
Nezdanitelné části ZD	Bezúplatné plnění	20 000	20 000	20 000
	Penzijní pojištění	12 000	12 000	24 000
	Životní pojištění	10 829	10 820	10 829
	Nezdanitelné části ZD	42 829	42 820	54 829
	ZD snížený o nezdanitelnou část	626 740	816 608	870 956
	Zaokrouhlený ZD	626 700	816 600	870 900
	Daňová sazba 15 %	15 %	15 %	15 %
	Daň	94 005	122 490	130 635
Daňové slevy	Sleva na poplatníka	24 840	24 840	24 840
	1. dítě	13 404	13 404	13 404
	2. dítě	15 804	17 004	19 404
	Daňové slevy a daňové zvýhodnění	54 048	55 248	57 648
	Výsledná daň	39 957 Kč	67 242 Kč	72 987 Kč

⁸⁵ Zdroj: vlastní zpracování podle přiznání k dani z příjmů fyzických osob vytvořeného pro fiktivní osobu.

Ačkoli doktorka Nováková dosahuje nadprůměrných příjmů, nepřesáhla hranici 48násobku průměrné mzdy, kterou stanovuje zákon upravující sociální pojištění, a pro to výše daně není zvýšená o solidární daň. Ve všech letech byla stanovena daň vyšší, než je 30 000 Kč, ale nebyla překročena částka 150 000 Kč. Podnikatelka je tedy povinna platit daňovou zálohu ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti ve dvou půlročních splátkách. Záloha pro rok 2016 činila 15 983 Kč, pro rok 2017 byla stanovena na 26 897 Kč a v roce 2018 bude hrazena částka 29 195 Kč. Výši daně značně snižuje využití nezdanitelných částí daně a daňové zvýhodnění na děti. Bohužel snížením spoluúčasti manžela výsledná daň vysoce vzrostla, jak ilustruje graf 4.1.

Graf 4.1 Vývoj daně v Kč⁸⁶

⁸⁶ Zdroj: vlastní zpracování dle daňového přiznání fiktivní osoby.

4.3 Silniční daň

Doktorka Nováková pro svou činnost využívá dva automobily. První registrace Škody Fabia proběhla v červnu roku 2006. Druhým vozidlem je Volkswagen Golf, který byl poprvé registrován v květnu 2010. Obě auta byla používána po celý kalendářní rok. Následující tabulka Tab. 4.2 znázorňuje výpočet a vývoj silniční daně od roku 2015 po rok 2017.

Tab. 4.2 Výpočet silniční daně v letech 2015 až 2017⁸⁷

Rok	Název auta	Základ daně (v ccm motoru)	Roční sazba v Kč	Roční sazba snížená dle §6 ZDS v Kč	Daň v Kč	Celková daň v Kč
2015	Škoda Fabia	1 198	1 800	1 388	1 388	2 828 Kč
	Volkswagen Golf	1 390	2 400	1 440	1 440	
2016	Škoda Fabia	1 198	1 800	1 800	1 800	3 480 Kč
	Volkswagen Golf	1 390	2 400	1 680	1 680	
2017	Škoda Fabia	1 198	1 800	1 800	1 800	3 600 Kč
	Volkswagen Golf	1 390	2 400	1 800	1 800	

V průběhu let vozy ztrácely právo na snížení roční sazby, a tím pádem se zvyšuje částka silniční daně.

4.4 Odvody na sociální pojištění a zdravotní pojištění

Doktorka Nováková vykonávala hlavní samostatně výdělečnou činnost a pracovala na částečný úvazek. Jako OSVČ se neúčastnila dobrovolného nemocenského pojištění a v roce 2015 se ani neúčastnila druhého důchodového pilíře.

Ze závislé činnosti činilo sociální pojistné 4 837 Kč a ze zdravotního pojištění 3 349 Kč. Mzda byla za sledované období konstantní, takže i pojistné bylo neměnné. Následující tabulka Tab. 4.3 ilustruje výpočet sociálního pojištění a výši záloh pro následující rok.

⁸⁷ Zdroj: vlastní zpracování dle přiznání k silniční dani, které bylo vypracováno pro fiktivní osobu.

Tab. 4.3 Výpočet sociálního pojištění a výši v roce 2015 až 2017⁸⁸

	2015	2016	2017
Daňový základ	569 867	759 724	826 082
Vyměřovací základ	284 934	379 862	413 041
Sazba pojistného	29,2 %		
Výše pojistného	83 201	110 920	120 608
Zaplacené zálohy	86 071	80 919	103 998
Pojistné k úhradě (+) / přeplatek (-)	-2 870 Kč	30 001 Kč	16 610 Kč
Výpočet záloh pro následující rok			
Měsíční vyměřovací základ	23 745	31 656	34 421
Měsíční záloha na DP	6 934 Kč	9 244 Kč	10 051 Kč

Dosažený daňový základ a s ním spojený vyměřovací základ, dosahuje vysoké hodnoty, takže zvyšování minimálního vyměřovacího základu výpočet neovlivňuje. Ani v jednom sledovaném roce OCVČ nedosáhla maximálního vyměřovacího základu.

Následující tabulka Tab. 4.4 vypočítává výši zdravotního pojištění a záloh na pojištění, které OSVČ hradí v následujícím roce.

Tab. 4.4 Výpočet zdravotního pojištění a záloh pro roky 2015, 2016 a 2017⁸⁹

	2015	2016	2017
Daňový základ	569 867 Kč	759 724 Kč	826 082 Kč
Vyměřovací základ	284 933 Kč	379 862 Kč	413 041 Kč
Minimální vyměřovací základ	159 666 Kč	162 036 Kč	169 392 Kč
Sazba pojistného	13,5 %		
Pojistné	38 467 Kč	51 282 Kč	55 761 Kč
Zaplacené zálohy	36 940 Kč	37 060 Kč	47 016 Kč
Přeplatek/nedoplatek	1 527 Kč	-14 222 Kč	-8 745 Kč

⁸⁸ Zdroj: vlastní zpracování dle Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ zpracované pro fiktivní osobu.

⁸⁹ Zdroj: vlastní zpracování podle Přehledu příjmů a výdajů pro zdravotní pojišťovnu VZP fiktivní osoby.

Výpočet záloh pro následující rok			
Vyměřovací základ	284 933 Kč	379 862 Kč	413 041 Kč
Záloha	3 206 Kč	4 274 Kč	4 647 Kč

Ani zde neovlivňuje zvyšování minimálního vyměřovacího základu výpočet zdravotního pojištění.

Zaplacené odvody pojistného za zaměstnance jsou daňově uznatelné náklady, a z tohoto důvodu na ně tato práce nepohlíží jako na daňovou zátěž.

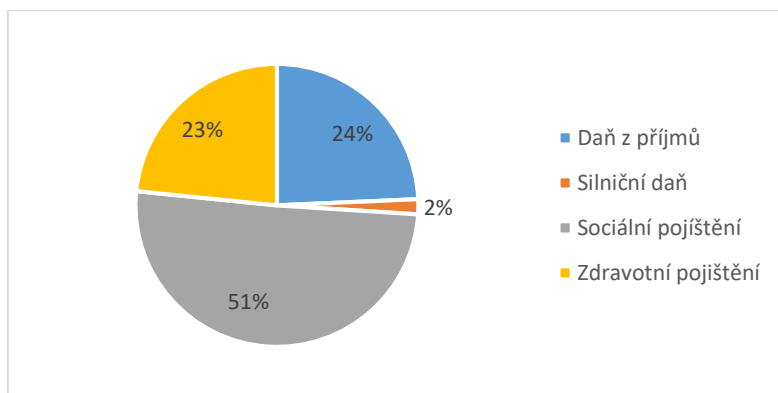
4.5 Shrnutí daňové zátěže

Doktorka Nováková měla ve všech sledovaných letech daň vyšší, než je 30 000 Kč, z tohoto důvodu platí zálohy na daň z příjmů ve dvou půlročních splátkách. Daňová zátěž je výrazně snižována uplatněním bezúplatného plnění, výdaji na životní pojištění a penzijní pojištění. Pozitivní změnou pro OSVČ bylo zvýšení hranice pro uplatnění penzijního pojištění. Také pomocí uplatnění daňového zvýhodnění na 2 děti byla výrazně snížena daň z příjmů.

Vývoji sociálního a zdravotního pojištění nebyl ovlivněn zvyšováním minimálního vyměřovacího základu pro obě pojištění. Tyto pojištění tvoří největší část povinných odvodů.

Následující grafy ilustrují strukturu daňové zátěže v procentuálním vyjádření viz. Graf. 4.1, Graf. 4.2 a Graf 4.3.

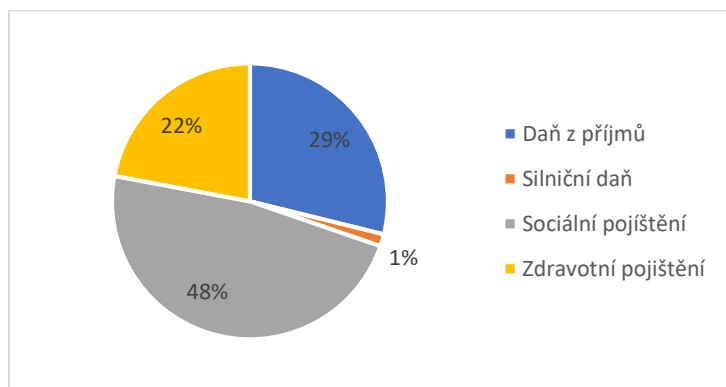
Graf. 4.2 Struktura daňové zátěže OSVČ pro rok 2015⁹⁰

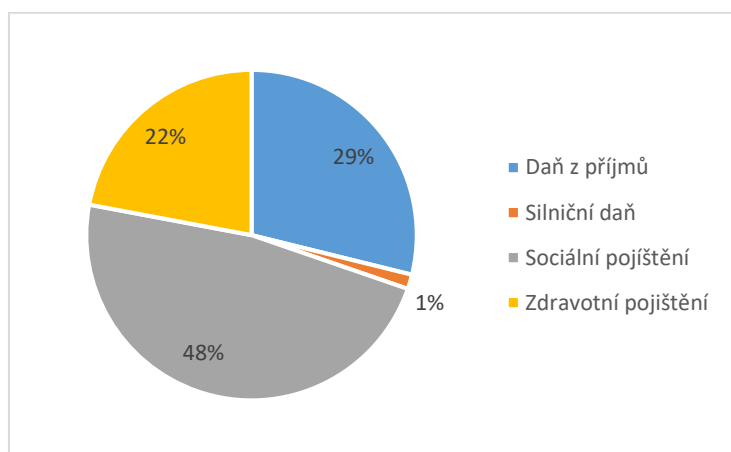
⁹⁰ Zdroj: vlastní zpracování.

Graf.4.3 Struktura daňové zátěže OSVČ pro rok 2016⁹¹

Graf. 4.4 Struktura daňové zátěže OSVČ pro rok 2017⁹²

Z předchozích grafů lze jasně vyčíst, že silniční daň tvoří pouze nepatrnou část z povinných odvodů. Z důvodu stárnutí vozidel se bude tato daň zvyšovat. V celkovém pojetí se nejedná o alarmující zvýšení, které by ovlivnilo strukturu odvodového zatížení.

Čistý příjem OSVČ činil 474 462 Kč v roce 2015. V roce 2016 to bylo 596 502 Kč a v roce 2017 byl čistý příjem OSVČ 642 947 Kč. Pro výpočet byl použit vzorec 4.1.

$$\text{Čistý příjem} = ZD - \text{daň z příjmů} - SP - ZP - \text{odvod zaměstnavatele} \quad (4.1)$$

Do hodnoty sociálního pojištění (SP) a zdravotního pojištění (ZP) byla započítána hodnota odvodů jak ze samostatné činnosti, tak i ze závislé činnosti placené zaměstnancem.

⁹¹ Zdroj: Vlastní zpracování.

⁹² Zdroj: Vlastní zpracování.

4.6 Model daně z příjmů fyzických osob

Následující model vychází z údajů o dani z příjmů doktorky Novákové. Pro lepší analýzu dopadu legislativních změn byly vybrány údaje z roku 2015 a ve stabilní výši byly použity i pro výpočet daně v následujících letech.

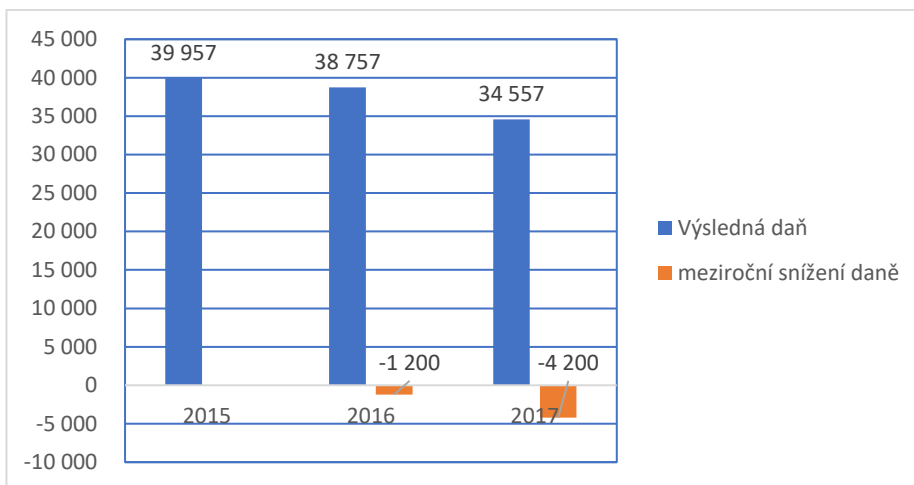
Tab. 4.2 Modelový výpočet daně z příjmů fiktivní osoby ⁹³

Model	Rok	2015	2016	2017
§6	Příjmy ze závislé činnosti	74 400	74 400	74 400
	Povinné pojistné	25 296	25 296	25 296
	Dílčí základ daně (§6)	99 696	99 696	99 696
§7	Příjmy ze samostatné činnosti (celkem)	1 624 471	1 624 471	1 624 471
	Výdaje	760 207	760 207	760 207
	Částka zvyšující ZD	4 110	4 110	4 110
	Částka snižující ZD	118 549	118 549	118 549
	Část příjmů připadající na spolupracující osobu	390 860	390 860	390 860
	Část výdajů připadající na spolupracující osobu	210 902	210 902	210 902
	Dílčí základ daně (§7)	569 867	569 867	569 867
§8	Dílčí základ daně (§8)	6	6	6
	Základ daně	669 569	669 569	669 569
Nezdanitelné části ZD	Bezüplatné plnění	20 000	20 000	20 000
	Penzijní pojištění	12 000	12 000	24 000
	Životní pojištění	10 829	10 829	10 829
	Nezdanitelné části ZD	42 829	42 829	54 829
	ZD snížený o nezdanitelnou část	626 740	626 740	614 740
	Zaokrouhlený ZD	626 700	626 700	614 700
	Daňová sazba 15 %	0,15	0,15	0,15
	Daň	94 005	94 005	92 205
Daňové slevy	Sleva na poplatníka	24 840	24 840	24 840
	1. dítě	13 404	13 404	13 404
	2. dítě	15 804	17 004	19 404
	Daňové slevy a daňové zvýhodnění	54 048	55 248	57 648
	Výsledná daň	39 957	38 757	34 557

⁹³ Vlastní zpracování.

Jak bylo zmíněno v předchozí kapitole, bylo značně zvýšeno daňové zvýhodnění na druhé, třetí a další dítě a hranice uznatelných vkladů na penzijní pojištění se státní podporou. Tyto legislativní změny měly pozitivní dopad na daňové zatížení OSVČ a díky nim došlo ke snížení daňové povinnosti OSVČ, jak ilustruje následující graf 4.2.

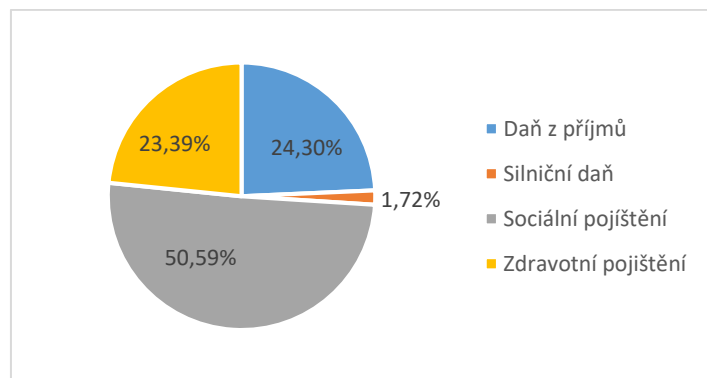
Graf 4.5 Vývoj modelové daňové povinnosti⁹⁴

Právě zvýšení hranice uznatelných vkladů na penzijní pojištění velmi výrazně snížilo daňovou povinnost v roce 2017.

Zvýšení minimálního vyměřovacího základu pro zdravotní a sociální pojištění nijak nezasáhne do výpočtu povinného pojištění. Sociální pojištění by v každém roce dosáhlo hodnoty 83 201 Kč a zdravotní pojištění částky 38 467 Kč. Při výpočtu silniční daně by byl použit stejný postup. Následující grafy ilustrují strukturu povinných odvodů vypočítaných dle modelu ve sledovaných letech

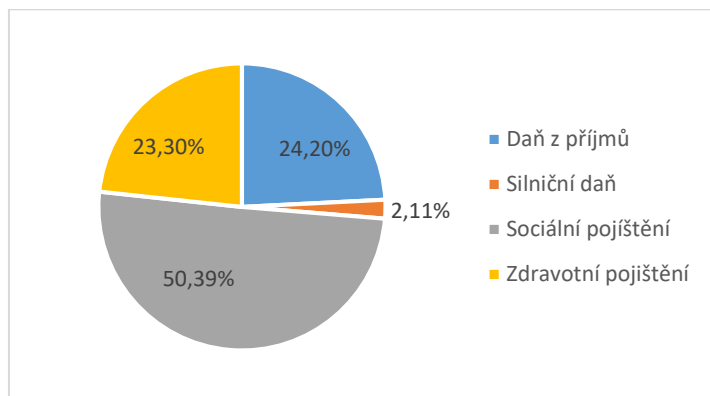
Graf 4.6 Struktura povinných odvodů dle modelu v roce 2015⁹⁵

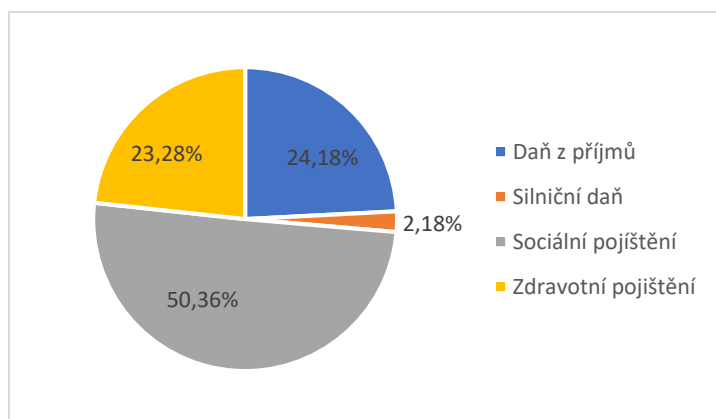
⁹⁴ Zdroj: vlastní zpracování.

⁹⁵ Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 4.7 Struktura povinných odvodů dle modelů v roce 2016⁹⁶

Graf 4. 8 Struktura povinných odvodů dle modelu v roce 2017⁹⁷

Při porovnání grafů ilustrující povinné odvody, které byly vypočítány dle reálných dat, 4.6 až 4.8 a grafy 4.2 až 4.4, ilustrující strukturu modelu lze vyčíst, že rozdílnost ve struktuře reálných odvodů a modelu se jedná pouze o procentní body.

4.7 Dílčí shrnutí

Tato kapitola byla zaměřena na praktickou část práce. Zabývala se povinnými odvody OSVČ v letech 2015 až 2017. Bylo zjištěno, že díky legislativním změnám v zákoně o dani z příjmů fyzických osob došlo ke snížení daňové zátěže.

---

⁹⁶ Zdroj: vlastní zpracování.

⁹⁷ Zdroj: vlastní zpracování.

5 Závěr

Cílem této práce bylo zachytit změny daní z příjmů fyzických osob, sociálního pojištění a zdravotního pojištění a zjištění dopadu těchto změn na daňové zatížení OSVČ.

Sledovanou fiktivní osobou byla doktorka Jana Nováková, která vlastní kardiologickou ambulanci a zároveň pracuje na částečný úvazek v místní nemocnici.

Pro doktorku Novákovou tvoří největší zátěž odvod pro sociální pojištění, které tvoří přibližně polovinu z celkových odvodů. Daň z příjmů v roce 2015 tvořilo 23 % a v následujících letech 29 % z celkových odvodů. Zdravotní pojištění dosahovalo přibližně stejné hodnoty: v roce 2015 dosáhla 23 % a ve zbylých letech 22 %. Silniční daň představuje pouze 2 % v roce 2015 a pouhé 1 % v roce 2016 a 2017.

V případě schválení třetí a čtvrté vlny zavedení elektronické evidence tržeb, se bude muset OSVČ tohoto zavedení účastnit. Při zavedení evidence by OSVČ mohlo uplatnit jednorázovou slevu na elektronickou evidenci.

Daňová zátěž příjmů sledované fyzické osoby se v průběhu let nominálně zvyšovala. Důvodem bylo snižování spoluúčasti manžela na podnikání a vyšší příjmy ze samostatné činnosti. Zvyšování daňového základu ovlivňuje také výši povinného pojistného. Rostla i výše silniční daně, důvodem je doba od první registrace vozidla a ztráta možnosti snižovat roční sazbu daně. V příštích letech se očekává růst této daně, z celkového pohledu se ale nejedná o podstatné zatížení.

Tento příklad je pouze modelový a výsledky nelze obecně aplikovat.

Díky modelu, který vycházel ze stabilních hodnot pro všechna sledovaná zdaňovací období, bylo zjištěno, že díky legislativním změnám v ZDP byla daňová povinnost snížena. Při porovnání roku 2015 a 2017 o 5 400 Kč, a to díky zvýšení hranice daňově uznatelných příspěvků na penzijní pojištění z 12 000 Kč na 24 000 Kč a zvyšování daňového zvýhodnění na 2 dítě. Povinné zdravotní a sociální pojištění by nebylo v tomto modelu ovlivněno zvyšováním minimálního vyměřovacího základu.

V letech 2015 až 2017 nedošlo k razantní úpravě ZDP, ale proběhlo několik změn. V každém roce se zvyšovalo daňové zvýhodnění na druhé a třetí dítě. Zvýšila se hranice nezdanitelné části daně z příspěvku penzijního pojištění, životního pojištění a důchodového pojištění se státní podporou na 24 000 Kč. Jako negativní změnu by se mohlo hodnotit snížení maximální částky výdajů stanovených procentem z příjmů na polovinu.

Nejvýraznější změnou v sociálním a zdravotním pojištění bylo zvyšování minimálního vyměřovacího základu.

Práce může být využita jako pomůcka pro začínající podnikatele, pro zjištění povinných odvodů, případně pro zaměstnance státní správy, kteří by se zajímali o dopady legislativních změn.

V roce 2019 se opět otevřela debata na téma zrušení superhrubé mzdy. V době, kdy autorka psala práci není jisté, jestli ke změně dojde (možná k 1. 1. 2021). Návrhy, které byly v současné době předloženy, nemají podporu vlády a budou s největší pravděpodobností přepracovány.

Seznam použité literatury

a) Odborná literatura

ČERVINKA, Tomáš. *Zdravotní pojištění 2016: zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ : s komentářem a příklady*. 8. vyd. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2016. 160 s. ISBN 978-80-7263-999-1.

DUŠEK, Jiří. *Daně z příjmů 2017: přehledy, daňové a účetní tabulky*. 12 vyd. Praha: Grada Publishing, 2017. 208 s. ISBN 978-80-271-0421-5.

HAKALOVÁ, Jana a Yveta PŠENKOVÁ. *Daňová evidence: teorie a praxe*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 122 s. ISBN 978-80-7552-239-9.

LOŠŤÁK, Milan, Petr PELECH a Iva RINDOVÁ. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2017*. 25. vyd. Olomouc: ANAG, 2017. 367 s. ISBN 978-80-7554-064-5.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2017: úplná znění platná k 1. 7. 2017*. 27. vyd. Praha: Grada Publishing, 2017. 288 s. ISBN 978-80-271-0493-2.

PITNER, Ladislav a Václav BENDA. *Daň z přidané hodnoty s komentářem: k 1.1.2016*. 10. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. 807 s. ISBN 978-80-7554-005-8.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2016*. 13. vyd. Praha: 1. VOX, 2016. 393 s. ISBN 978-80-87480-44-1.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. vyd. Praha: 1. VOX, 2018. 403 s. ISBN 978-80-87480-63-2.

ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení: zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných: s komentářem a příklady k 1.1.2016*. 7. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. 151 s. ISBN 978-80-7263-998-4.

ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení 2018: zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných: s komentářem a příklady*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2018. 159 s. ISBN 978-80-7554-127-7.

b) Elektronické zdroje:

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *Účast na pojištění* [online]. [1.2.2019].

Dostupné z: <https://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/ucast-na-pojisteni/>

FINANČNÍ SPRÁVA. *Kapitálové příjmy* [online]. [3.4.2018].

Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/kapitalove-prijmy>

FINANČNÍ SPRÁVA. *Obecné informace* [online]. [29.1.2019].

Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace#2podavani>

MINISTRESTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Aktivní politika zaměstnanosti* [online].

[1.2.2019]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz/novy.htm>

MINISTRESTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Důchodové pojištění* [online]. [31.1.2019].

Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/3#ps>

MONITOR.MFCR. *Rozpočet pro výdaje* [online]. [26.1.2019].

Dostupné z: <http://monitor.mfcr.cz/2017/statni-rozpocet/kapitola/313#rozpocet-vydaje-odvetvovy>

MONITOR.MFCR. *Výdaje státního rozpočtu v roce 2015* [online]. [26.1.2019].

Dostupné z: <http://monitor.mfcr.cz/2015/statni-rozpocet/#prehled>

MONITOR.MFCR. *Výdaje státního rozpočtu v roce 2017* [online]. [26.1.2019].

Dostupné z: <http://monitor.mfcr.cz/2017/statni-rozpocet/#prehled>

PODNIKATEL.CZ. *Nové podmínky pro penzijní a životní pojištění od roku 2017* [online]. [10.10.2018]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/nove-podminky-pro-penzijni-a-zivotni-pojisteni-od-roku-2017/>

PORTÁL.POHODA.CZ. *Souhrnné hlášení* [online]. [24.6.2018].

Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dph/souhrnne-hlaseni/>

c) Legislativní zdroje

zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

zákon České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů

zákon č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

zákon České národní rady č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů

Seznam zkratek

MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OBZP	osoba bez zdanitelných příjmů
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
Přehled	Přehled o příjmech a výdajích OSVČ
zákon o DPH	zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
ZDHH	Zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů
ZDNV	Zákon České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZDS	zákonem České národní rady č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů
ZoS DNNV	Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů
ZoS D	zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů
ZoS VR	Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
ZPZP	Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů
ZVZP	Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
ZŽP	Zákon č. 455//1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školního představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivovaná v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že v VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu §12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněná v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše)

V Ostravě dne 6.4. 2019

Hana Hartmannová

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2015

Příloha č. 2 – Přiznání k dani silniční za rok 2015